VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV EKONOMIKY
INSTITUTE OF ECONOMICS

HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE SPOLEČNOSTI A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ

EVALUATION OF THE FINANCIAL SITUATION IN THE COMPANY AND PROPOSALS TO ITS IMPROVEMENT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE — Martina Horáčková
AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE — Ing. Kateřina Fojtů
SUPERVISOR

BRNO 2019

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA PODNIKATELSKÁ

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav ekonomiky
Studentka:	**Martina Horáčková**
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Ekonomika podniku
Vedoucí práce:	**Ing. Kateřina Fojtů**
Akademický rok:	2018/19

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Hodnocení finanční situace společnosti a návrhy na její zlepšení

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Student zhodnotí situaci společnosti pomocí vybraných metod finanční analýzy. Dále výsledky interpretuje a porovná s doporučenými hodnotami, oborovými průměry či nejbližší konkurencí. Na základě provedených analýz nalezne příčiny nepříznivého stavu a navrhne možná opatření pro zlepšení situace.

Základní literární prameny:

KNÁPKOVÁ, A., D. PAVELKOVÁ a K. ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.

KUBÍČKOVÁ, D. a I. JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.

MRKVIČKA, J. a P. KOLÁŘ. Finanční analýza. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-735--219-2.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-8--251-3386-6.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2018/19

V Brně dne 28.2.2019

L. S.

doc. Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D. ředitel	doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D. děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na zhodnocení finanční situace společnosti ŠPVS, a. s. v období let 2013–2017. V první části práce jsou vysvětleny teoretické pojmy spojené s finanční analýzou, vymezeny použité ukazatele a vzorce. Ty jsou následně využity v druhé části práce zabývající se, po krátkém představení samotné firmy, právě její analýzou skutečného stavu. Ze zjištěných výsledků jsou v poslední části navrhnuta opatření ke zlepšení stavu analyzované společnosti.

Abstract

The bachelor thesis is focusing on financial situation evaluation of the company ŠPVS, a. s. in the period 2013–2017. The first part of the thesis explains the theoretical concepts related to the financial analysis, defines the used indicators and the formulas, which are then used in the second part of the work, after a short presentation of the company itself, for the review of the actual state. The results identified in the last part are included in proposal to improve the state of the analysed company.

Klíčová slova

finanční analýza, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, PESTLE analýza, likvidita, rentabilita

Key words

financial analysis, balance sheet, profit and loss statement, PESTLE analysis, liquidity, profitability

Bibliografická citace

HORÁČKOVÁ, Martina. *Hodnocení finanční situace společnosti a návrhy na její zlepšení* [online]. Brno, 2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/119657. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav ekonomiky. Vedoucí práce Kateřina Fojtů.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 10. května 2019 ……

podpis studenta

Poděkování

Ráda bych touto formou poděkovala vedoucí své bakalářské práce paní Ing. Kateřině Fojtů za odborné rády, přátelský přístup a otevřenost. Zároveň bych chtěla poděkovat finančnímu řediteli společnosti ŠPVS, a.s. Ing. Lukáši Jaklovi za veškeré potřebné informace, poskytnuté materiály a ochotu spolupracovat.

OBSAH

Úvod ... 10

Cíle práce, metody a postupy zpracování ... 11

1 Teoretická východiska práce ... 12

1.1 Analýza vnějšího okolí ... 12

1.1.1 PESTLE analýza ... 12

1.1.2 Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí ... 13

1.1.3 Interní analýza ... 14

1.2 Finanční analýza ... 16

1.2.1 Absolutní ukazatele ... 17

1.2.2 Rozdílové ukazatele ... 18

1.2.3 Poměrové ukazatele ... 19

1.2.4 Soustavy ukazatelů ... 27

2 Analýza problému a současné situace ... 30

2.1 Představení společnosti ... 30

2.1.1 Základní informace ... 31

2.1.2 Oblast působnosti ... 32

2.2 Analýza okolí podniku ... 33

2.2.1 PESTLE ... 33

2.2.2 Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí ... 36

2.2.3 Interní analýza ... 38

2.2.4 Shrnutí předchozích analýz ... 41

2.3 Finanční analýza ... 41

2.3.1 Absolutní ukazatele ... 42

2.3.2 Rozdílové ukazatele ... 48

2.3.3 Poměrové ukazatele ... 49

2.3.4 Soustavy ukazatelů 59
2.3.5 Shrnutí finanční analýzy 61
3 Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení 65
3.1 Využití volných peněžních prostředků 66
3.1.1 Spořicí účet 66
3.1.2 Termínovaný vklad 67
3.1.3 Investice do úvěrů 68
3.1.4 Přínos návrhů 69
3.2 Zvýšení tržeb poskytováním služeb širokému okolí 70
3.2.1 Facebook 70
3.2.2 LinkedIn 71
Závěr 72
Seznam použitých zdrojů 73
Seznam grafů 77
Seznam obrázků 78
Seznam tabulek 79
Seznam vzorců 81
Seznam příloh 82

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá finanční analýzou Šumperské provozní vodohospodářské společnosti (dále jen „ŠPVS“). ŠPVS provozuje 16 vodovodů, z toho 7 skupinových, 56 vodojemů, 4 úpravny pitné vody a 640 km vodovodních sítí. Dále pak provozuje 9 čističek odpadních vod.

Finanční analýza využívá historických údajů společnosti za účelem získání informací o současném a budoucím finančním zdraví společnosti. Finanční analýza může být použita v nejrůznějších situacích, například aby obchodní manažeři získali informace, které potřebují pro rozhodování. Schopnost porozumět finančním údajům je nezbytná pro každého obchodního manažera. Finance jsou nejen ekonomickým pojmem ale zejména jazykem úspěšného podnikání. Cíle společnosti jsou stanoveny ve finančních podmínkách a jejich výsledky jsou měřeny ve finančním vyjádření. Mezi dovednosti potřebné pro pochopení a řízení podniku patří schopnost číst a rozumět finančním údajům i současným informacím ve formě finančních zpráv.

Účty a výkazy společnosti obsahují velké množství informací. Pochopení toho, jak jsou tyto účty vzájemně provázány, je součástí finanční analýzy. Finanční analýza vychází ze tří hlavních zdrojů dat, a těmi jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích. Pro účely vypracování této práce byly využity výkazy zveřejněné společně s výročními zprávami na internetových stránkách společnosti v letech 2013–2017.

Práce je rozdělena do tří hlavních částí. Jedná se o teoretickou část, analytickou část a v poslední řadě návrhovou část. Tyto dílčí kapitoly práce na sebe plynule navazují a dohromady tvoří jeden celek.

V první části jsou blíže specifikovány teoretické pojmy, jejichž znalost je důležitá pro další pokračování. Druhá část je zaměřena na samotné praktické vypracování finanční analýzy, které vychází z teoretických pojmů vysvětlených v první části. Výsledky budou porovnány s oborovým průměrem, případně s doporučenými hodnotami. Ty výsledky, které značí jistý nesoulad, budou dále rozebrány a v poslední návrhové části práce budou nastíněny možné způsoby řešení, které povedou ke stabilizaci finanční situace společnosti.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Čas jsou peníze, a proto je důležité mít neustálý přehled o finanční situaci firmy. Díky každoročnímu správnému zpracování finanční analýzy může vedení společnosti včas reagovat na případné problémy.

Hlavním cílem bakalářské práce je za pomocí finanční analýzy naleznout slabá místa a následně navrhnout opatření, která by mohla vést k jejich odstranění.

K dosažení hlavního cíle dopomohou jednotlivé dílčí cíle, jejichž vypracováním bude práce kompletní.

V prvním dílčím cíli jsou vysvětlena teoretická východiska. Jsou zde detailněji vysvětleny pojmy jako PESTLE analýza, Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí a analýza 7S. Co se samotné finanční analýzy týče, jedná se o soustavy ukazatelů, absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele a poměrové ukazatele.

Druhým dílčím cílem je podrobnější seznámení se Šumperskou provozně vodohospodářskou společností. Zejména analýza okolí podniku pomocí již výše zmíněných ukazatelů (PESTLE analýza, Porterova analýza a analýza 7S). Následně podrobné nastudování kompletního portfolia poskytovaných služeb a všech potřebných výkazů v letech 2013–2017. Všechny tyto informace jsou dostupné z webových stránek společnosti, případně poskytnuty vedením.

Další dílčí cíl je zaměřen na samotnou finanční analýzu společnosti ŠPVS a využití všech teoretických pojmů vysvětlených v první části práce. Výsledky jsou porovnány s oborovými průměry, konkurencí nebo doporučenými hodnotami.

V poslední části práce jsou na základě výsledků z předešlých analýz vyjmenovány slabé stránky společnosti a nastíněny návrhy na jejich zlepšení.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

V této části práce jsou vysvětlena teoretická východiska. První kapitola je rozdělena na analýzu vnějšího okolí podniku a samotnou finanční analýzu. Pojmy, které zde budou podrobně vysvětleny, budou následně použity v analytické části k praktickému vypracování finanční analýzy.

1.1 Analýza vnějšího okolí

Vnější okolí podniku lze rozdělit na makroprostředí a mikroprostředí. Tato prostředí zahrnují subjekty a vlivy, které působí na podnik a ovlivňují jeho schopnost rozvoje. Mezi významné faktory mikroprostředí, které podnik může do jisté míry ovlivnit, patří například zákazníci, dodavatelé, konkurence. V makroprostředí je to potom například vláda, složení obyvatelstva nebo míra znečištění životního prostředí. Tyto faktory zpravidla nelze ovlivnit a společnost se musí přizpůsobit. Analýzou těchto faktorů dojde k odhalení zejména slabých stránek a umožňuje tak vedení společnosti včasnou reakci (1).

1.1.1 PESTLE analýza

V případě analýzy PESTLE se jedná o analytickou techniku sloužící ke strategické analýze okolního prostředí organizace. Jednotlivá písmena v názvu této formy analýzy znamenají různé typy vnějších faktorů. Podstatou je pro jednotlivé skupiny faktorů identifikovat nejvýznamnější vlivy, rizika či události, které značným způsobem společnost již ovlivňují nebo teprve ovlivňovat budou (2).

Politické faktory (Political)

Vnitrostátní, ale také mezinárodní politické dění může výraznou měrou ovlivnit situaci na trhu. Konkrétními faktory v této skupině potom může být politický systém a jeho stabilita, embarga a nátlakové skupiny (lobby) (3).

Ekonomické faktory (Economical)

Jedná se zejména o daňové zatížení podniku, fázi hospodářského cyklu, monetární politiku státu, která ovlivňuje měnu a kurzy vůči zahraničí. Významnou roli v neposlední řadě hraje také výše příjmů obyvatelstva (3).

Sociální faktory (Social)

Tento okruh faktorů se zabývá zejména složením obyvatelstva, životní úrovní (životním stylem), vzdělaností nebo například mírou nezaměstnanosti (1).

Technologické faktory (Technological)

Zkoumají technické aspekty výroby, vědu a výzkum. Pokud nechce firma ztratit kontakt se svými hlavními konkurenty, musí této oblasti věnovat nejen čas, ale zejména finanční prostředky. Musí pružně reagovat na změnu a modernizaci technologií (1).

Legislativní faktory (Legal)

Právě legislativa dané země vytváří podmínky pro podnikání. Podniky by měly zkoumat právní prostředí a jeho stabilitu. Jedná se o zákony, vyhlášky, nařízení (1).

Ekologické faktory (Ecological)

Faktory týkající se životního prostředí. Zahrnují veškeré přírodní zdroje, které vstupují do výrobního procesu (1).

1.1.2 Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí

Analýza 5F, neboli Porterova analýza pěti sil, představuje způsob analýzy odvětví a jeho rizik. Byl to právě Porter, kdo stanovil jistý předpoklad, že ziskovost odvětví závisí na pěti následujících faktorech. Tato analýza umožňuje podniku proniknout hlouběji do struktury daného odvětví a konkrétně specifikovat faktory, které jsou pro konkurenci v tomto odvětví klíčové (4).

Hrozba silné rivality – odvětví není atraktivní za předpokladu, že na něm působí velké množství silných konkurentů (velký počet a malý rozdíl mezi produkty), případně dané odvětví stagnuje nebo se naopak zmenšuje (4).

Hrozba vstupu nových konkurentů – tato hrozba závisí zejména na vstupních, ale také výstupních bariérách (například kapitálová náročnost vstupu, legislativní a vládní zásady nebo diferenciace výrobků). Z pohledu ziskovosti je nejpřitažlivější trh, který má vysoké vstupní bariéry a výstupní bariéry nízké (4).

Hrozba nahraditelnosti výrobků – odvětví se stává méně zajímavým, jestliže existuje jakákoliv hrozba zastupitelnosti výrobků, v tomto případě totiž dochází ke snížení ceny a zisku na trhu. Je důležité, aby se podnik zaměřil na sledování vývoje právě cen u substitutů (4).

Hrozba rostoucí vyjednávací síly zákazníků – všichni účastníci trhu v rolích zákazníků se snaží snižovat ceny, vyžadují kvalitnější výrobky a větší rozsah služeb. Porovnávají konkurenty vůči sobě a tím snižují zisk prodávajících. S rostoucí vyjednávací silou zákazníků se snižuje přitažlivost trhu (4).

Hrozba vyjednávací síly dodavatelů – dodavatelské firmy mohou ohrožovat trh v případě, že budou zvyšovat ceny, případně snižovat kvalitu a kvantitu dodávek. Jestliže dodavatelé poskytují výrobky, které jsou pro odběratele významné, zvyšuje se tak jejich vyjednávací síla. Pevný vztah s dodavatelem je klíčový (4).

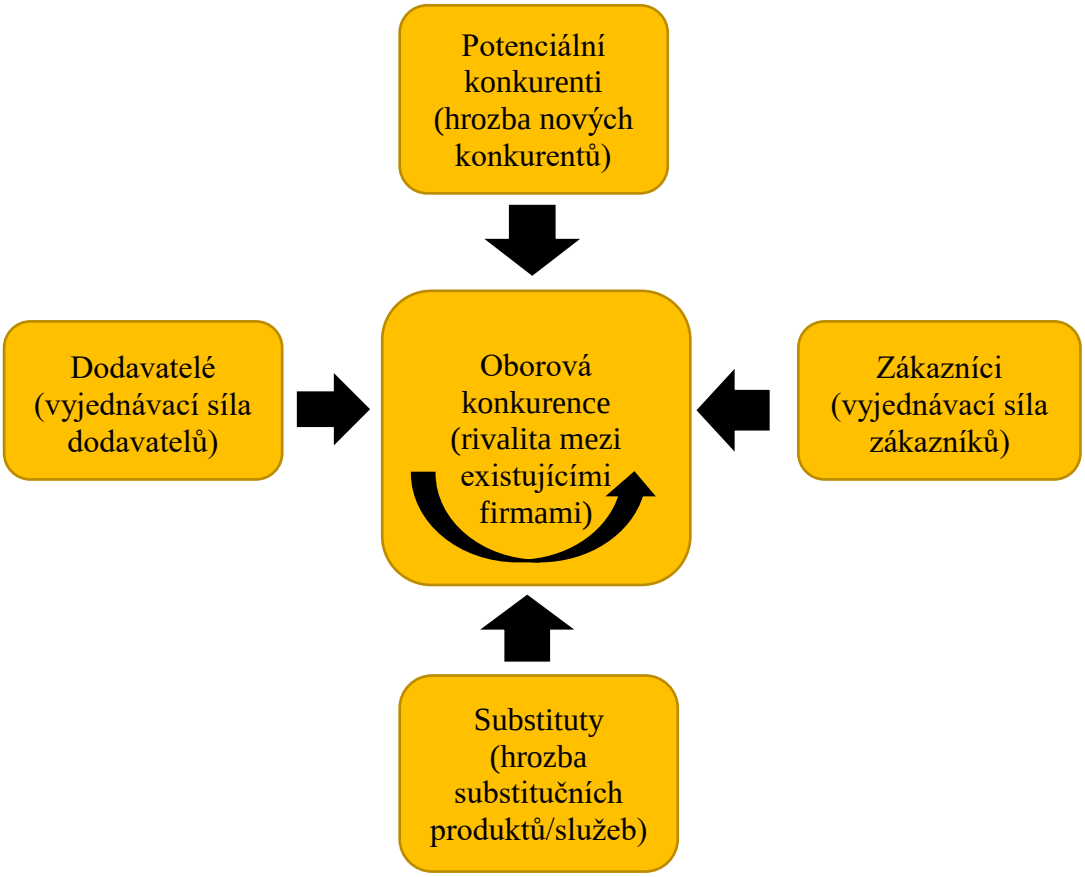

Obrázek 1: Porterův model pěti sil
Zdroj: vlastní zpracování dle (4)

1.1.3 Interní analýza

Model 7S, který byl vytvořen firmou McKinsey, slouží zejména manažerům pro pochopení vnitřního prostředí organizace, konkrétně pro pochopení komplikovaných situací, které jsou spojeny s organizačními změnami. Tento model pojednává o složitosti implementace změn. Je zapotřebí, aby v případě zavedení efektivních změn byly všechny faktory brány najednou (5).

Model obsahuje sedm faktorů, jejichž počáteční písmena v angličtině začínají na „S“ (5). Jedná se o tyto konkrétní faktory:

- strategie (Strategy) – vyjadřuje splnění cílů a reakce na případné hrozby a příležitosti,
- struktura (Structure) – obsahová a funkční náplň organizačního uspořádání, zejména u nadřízenosti, podřízenosti a vztahy mezi podnikatelskými subjekty, oblastí expertízy, kontrolních mechanizmů a sdílených informací,
- systémy (Systems) – formální a neformální procedury, které dopomáhají ke koordinaci běžných aktivit organizace (informační systémy, kontrolní systémy, inovační systémy…),
- styl vedení práce (Style) – představuje schopnost vedení řešit případné problémy, především rozdíl mezi formální a neformální stránkou řízení,
- spolupracovníci (Staff) – lidské zdroje organizace, které reprezentují především rozvoj, motivaci nebo také loajalitu zaměstnanců vůči společnosti, nezbytné rozlišovat kvalifikované a nekvalifikované aspekty,
- schopnosti (Skills) – profesionální znalost a kompetence existující uvnitř společnosti, nutné vhodné vnitřní prostředí pro vzdělávání,
- sdílené hodnoty (Sharedvalues) – zaměstnanci a zainteresovanými skupinami akceptovatelné základní vize a principy (5).

Vedení musí brát tyto faktory jako celek, aby bylo jisté, že implementovaná strategie bude úspěšná. Nezáleží na tom, zda se jedná o velkou či malou firmu, pokud dojde k zanedbání jednoho z faktorů, může dojít ke zhroucení zbývajících (5)

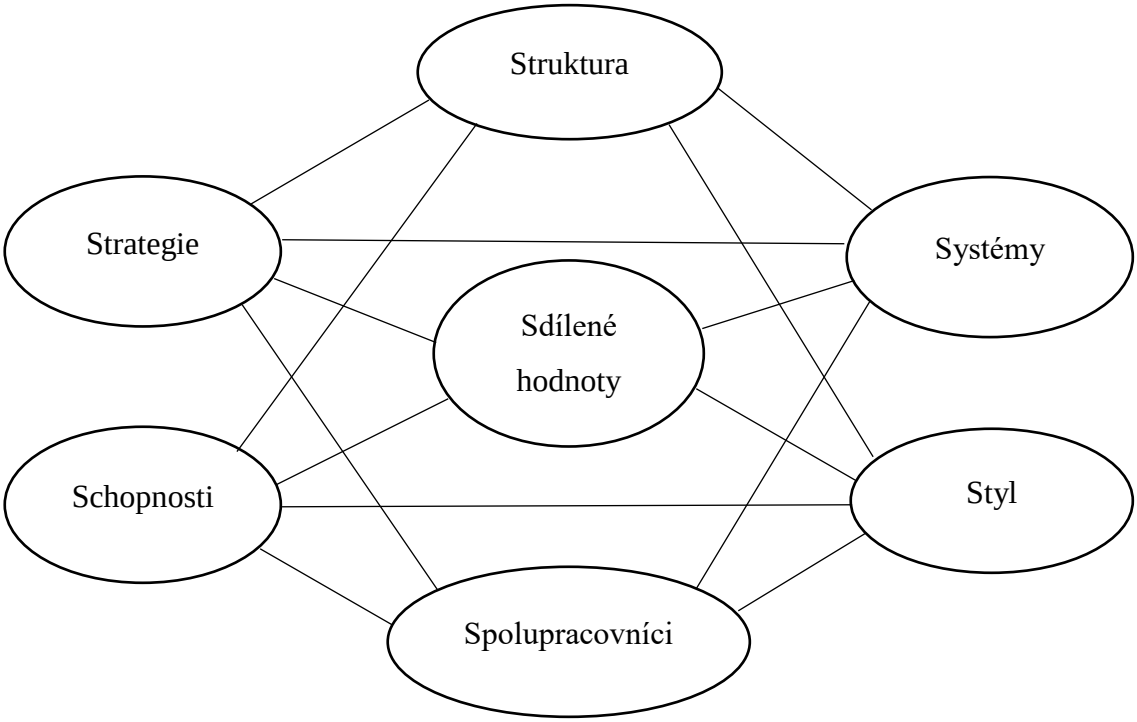

Obrázek 2: Model "7S"
Zdroj: vlastní zpracování dle (5)

1.2 Finanční analýza

„Finanční analýza je nástroj hodnocení procesů probíhajících v podniku především pro účely řízení a rozhodování o podniku managementem a vlastníky a dalšími subjekty bez ohledu na to, zda subjekty stojí uvnitř nebo vně podniku.“ (6, s. 4)

Finanční analýzu jakožto zdroj dat pro budoucí vývoj podniku potřebují kromě manažerů společnosti, vlastníků, investorů či obchodních partnerů také zaměstnanci, auditoři, banky, odběratelé nebo konkurence. Při sestavování samotné finanční analýzy je potřeba si předem uvědomit, komu tato analýza bude primárně sloužit, protože každá z výše zmíněných skupin vyžaduje jiné informace (7).

Právě finanční analýza napomáhá k celkovému zhodnocení finanční situace podniku. Odhalí, zda je podnik ziskový, jestli má vyhovující kapitálovou strukturu, případně jeho schopnost včas splácet veškeré závazky a další skutečnosti důležité pro rozhodování (7).

Pro výsledek finanční analýzy, který odráží skutečnost, je zapotřebí získat potřebná data. Základní zdroje těchto dat představují účetní výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích (cash flow), přehled o změnách vlastního kapitálu a přílohy účetní závěrky. Doplňující a cenné informace jsou obsaženy také ve výroční zprávě

vydávané vedením společnosti. Dále lze informace čerpat například od samotných zaměstnanců, vedoucích pracovníků, auditora či odborného tisku. Nelze zapomenout ani na oficiální webové stránky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, kde jsou zveřejněny analýzy a statistiky, které lze využít pro srovnání finanční situace v rámci odvětví (7).

1.2.1 Absolutní ukazatele

Ukazatele sloužící k analýze majetkové a finanční struktury. Dělí se na horizontální analýzu (analýzu trendů) a vertikální analýzu. Potřebné informace k vypracování těchto dvou analýz získáme z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Horizontální analýza

Používá se k zachycení vývojových trendů ve struktuře majetku i kapitálu společnosti. Porovnává změny položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Sleduje jak změny absolutních hodnot vykazovaných dat v čase (nejčastěji 3 až 10 let), tak také relativní (procentní) změny (tzv. technika procentního rozboru). Data pro tuto analýzu získáme z účetních výkazů (rozvahy a výkazu zisku a ztráty) (8).

$$Absolutní\ změna = ukazatel_t - ukazatel_{t-1}$$

Vzorec 1: Absolutní změna
Zdroj: (7)

$$Absolutní\ změna\ v\ \% = \frac{(absolutní\ změna * 100)}{ukazatel_{t-1}}$$

Vzorec 2: Absolutní změna v %
Zdroj: (7)

Vertikální analýza

Představuje procentní rozbor jednotlivých dílčích položek rozvahy, struktura aktiv a pasiv podniku. Z této struktury je zřejmé, jaké je složení hospodářských prostředků potřebných pro výrobu či jiné obchodní aktivity a z jakých zdrojů byly pořízeny. Princip spočívá ve vyjádření jednotlivých položek rozvahy jako procentního podílu ke zvolené základně (7).

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} * 100$$

Vzorec 3: Vertikální analýza

Zdroj: (6)

, kde

P_i je podíl i-té položky (v %),

B_i je velikost i-té položky,

$\sum B_i$ je souhrn položek,

i je pořadové číslo položky (6).

Ve většině případů se jako základ pro procentní vyjádření bere ve výkazu zisku a ztráty velikost tržeb a v rozvaze potom hodnota celkových aktiv, respektive pasiv (8).

1.2.2 Rozdílové ukazatele

Název těchto ukazatelů již sám o sobě vypovídá o způsobu jejich výpočtu. Jedná se tedy o rozdíl dvou a více položek rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty. Ukazatele tzv. fondů finančních prostředků, z nichž dva budou detailněji rozebrány dále, slouží k analýze s orientací na jejich likviditu, tedy schopnosti podniku hradit své závazky (6).

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál (ČPK), jinak označovaný provozní kapitál, patří k nejvýznamnějším a nejvíce používaným rozdílovým ukazatelům, kvůli jeho výraznému vlivu na platební schopnost podniku. Jedná se o rozdíl oběžného majetku a krátkodobých cizích zdrojů (7).

Tento ukazatel umožňuje rozdělit oběžná aktiva na dvě části finančních prostředků, a to na část, která je určena pro brzkou úhradu krátkodobých závazků a část, která pro společnost představuje volné finanční prostředky, které lze chápat jako finanční fond (8).

$$\check{C}istý\ pracovní\ kapitál\ (\check{C}PK) = oběžná\ aktiva - krátkodobé\ závazky$$

Vzorec 4: Čistý pracovní kapitál

Zdroj: (6)

Kladná hodnota výsledku ČPK vyjadřuje tu část oběžných aktiv, kterou podnik nebude muset vydat na úhradu krátkodobých závazků. Stává se z nich tzv. „ochranný polštář“, který slouží ke krytí neočekávaných problémů a společnost by se měla snažit o jeho

maximalizaci. Záporný výsledek ČPK pak znamená, že krátkodobými cizími zdroji je financovaná i část stálých aktiv. V případě úhrady krátkodobých závazků bude muset společnost využít stálá aktiva (6).

Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky dostaneme vyřazením zásob a pohledávek, jako málo likvidní formy majetku, z celkového objemu oběžných aktiv a následným odečtením krátkodobých závazků. Jedná se tedy o rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. V případě, že do peněžních prostředků zařadíme jen peněžní prostředky v hotovosti a na běžných účtech, jedná o největší stupeň likvidity (7) (6).

$$\text{Čisté } pohotové\ prostředky = čistý\ pracovní\ kapitál - zásoby - krátkodobé\ pohledávky$$

Vzorec 5: Čisté pohotové prostředky
Zdroj: (6)

Výsledná hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat kolem nuly. Vysoké hodnoty indikují příliš velký objem volných peněžních prostředků. Na druhou stranu hodnoty nižší než nula, představují nedostatek peněžních prostředků a vyžadují nutná opatření vedoucí ke zvýšení likvidity podniku (6).

1.2.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou nejčastější forma hodnocení finanční stability a výkonnosti společnosti. Jak už obecný název ukazatelů indikuje, jedná se o poměr dvou (či více) položek účetních výkazu mezi sebou. Tyto ukazatele jsou nejoblíbenější a nejrozšířenější metodou finanční analýzy, protože umožňují rychlý a nenákladný pohled na základní finanční charakteristiku společnosti. V této práci budou blíže představeny vybrané ukazatele (6) (8).

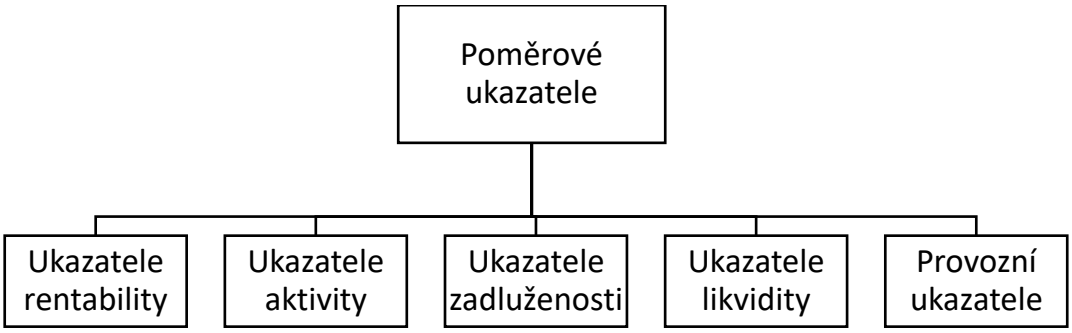

Obrázek 3: Členění poměrových ukazatelů

Zdroj: vlastní zpracování dle (8)

UKAZATELE RENTABILITY

Rentabilita vyjadřuje schopnost podniku zhodnocovat vložené finanční prostředky ve formě zisku. Zisk je možné při výpočtech jednotlivých ukazatelů uvažovat na různých úrovních (zisk před zdaněním – EBT, zisk po zdanění – EAT, zisk před zdaněním a úroky – EBIT) (6).

Rentability vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu reprezentuje zájmy vlastníků. Se ziskem po zdanění je porovnáván pouze vlastní kapitál. Slouží jako indikátor vlastníkům nebo investorům ke zjištění, jestli je jejich kapitál zhodnocován. Výsledná rentabilita by měla být vyšší, než je výše alternativního výnosu stejně rizikové investice (6).

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál}$$

Vzorec 6: Rentabilita vlastního kapitálu

Zdroj: (6)

, kde

EAT představuje zisk po zdanění (výsledek hospodaření za běžné účetní období) (6).

Rentability celkových vložených aktiv (ROA)

Rentabilita celkových vložených aktiv poměřuje zisk s celkovými aktivy, které vlastníci investovali do společnosti, bez ohledu na zdroj krytí. Dosazení zisku před zdaněním a úroky (EBIT) do čitatele slouží k porovnávání podniků s rozdílnými daňovými podmínkami (8).

$$ROA = \frac{EBIT}{celková\ aktiva} \quad (\times 100 = \%)$$

Vzorec 7: Rentabilita aktiv

Zdroj: (6)

, kde

EBIT znamená zisk před zdaněním a úroky (provozní výsledek hospodaření) (6).

Rentabilita vlastního kapitálu by měla být větší než rentabilita celkových vložených aktiv. Pokud hodnota ROA nepřevyšuje výši úroků z bankovních úvěru, stává se ekonomická činnost společnosti neopodstatněná (6).

Rentabilita tržeb (ROS)

Ukazatel ziskovosti tržeb. Tento ukazatel vypovídá o tom, kolik zisku společnost vyprodukovala v jedné koruně tržeb. Vyjadřuje ziskovou marži, která je vhodným ukazatelem pro hodnocení úspěšnosti podnikání, hodnota této marže se porovnává s podobnými podniky. Do vzorce se dosazují ukazatele zisku na různých úrovních (EBIT, EBT, EAT). V případě, že do čitatele dosadíme EBIT, neboli provozní výsledek hospodaření, nedojde při porovnání s jinými podniky k ovlivnění kvůli odlišné kapitálové struktuře, či jiné míře zdanění (7).

$$ROS = \frac{zisk}{tržby\ za\ vlastní\ výrobky\ a\ služby} \quad (\times 100 = \%)$$

Vzorec 8: Rentabilita tržeb

Zdroj: (6)

Rentabilita investovaného kapitálu (ROI)

Ukazatel rentability investovaného kapitálu se řadí k nejdůležitějším ukazatelům, kterými se hodnotí podnikatelská činnost společností. Vyjadřuje, jak účinně působí celkový kapitál, který byl vložen do podnikání, ovšem nezávisle na zdroji financování. Záporné hodnoty znamenají špatné zacházení s investovaným kapitálem a ztrátu. Průměrné hodnoty tohoto ukazatele pro rakouský maloobchod jsou 6 %, pro velkoobchod 10 % a pro maloobchodní firmy v USA 10,4 %. (9).

$$ROI = \frac{zisk\ před\ zdaněním + nákladové\ úroky}{celkový\ kapitál} \quad (\times 100 = \%)$$

Vzorec 9: Rentabilita investovaného kapitálu

Zdroj: (8)

UKAZATELE AKTIVITY

Ukazatele aktivity měří účinnost hospodaření s podnikovými aktivy. V případě přebytku aktiv, firma vynakládá zbytečně velké náklady a generuje nízký zisk. Na druhou stranu, je-li aktiv málo, vzdává se tak případných výhodných podnikatelských aktivit a přichází tak o výnosy, které by plynuly z těchto příležitostí (9).

Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv udává, kolikrát se celková aktiva v podniku obrátí za určitý časový interval, převážně za rok. Obecně platí, čím větší je hodnota tohoto ukazatele, tím je to pro společnost lepší (7).

$$Obrat\ celkových\ aktiv = \frac{tržby}{aktiva}$$

Vzorec 10: Obrat celkových aktiv

Zdroj: (9)

Doporučená hodnota by měla být minimálně 1, ovšem ideální je rozmezí v intervalu 1,6–3. Pokud výsledná hodnota ukazatele nedosahuje ani minimální doporučené hodnoty 1, mělo by dojít k prověření možnosti efektivního snížení celkových aktiv (10).

Obrat stálých aktiv

Obrat stálých aktiv měří jejich efektivní využití. Je využíván zejména při rozhodování, zda pořídit další investiční majetek (9).

$$Obrat\ stálých\ aktiv = \frac{tržby}{stálá\ aktiva}$$

Vzorec 11: Obrat stálých aktiv

Zdroj: (9)

Výsledná hodnota by měla být větší než u obratu celkových aktiv (10).

Obrat zásob

Obrat zásob, jinak také nazývaný jako ukazatel intenzity aktiv, udává kolikrát za rok je daná zásoba prodána a znovu naskladněna. Problém tohoto ukazatele je fakt, že tržby dosazované do čitatele vzorce odrážejí tržní hodnotu, zatímco samotné zásoby jsou uváděny v nákladových (pořizovacích) cenách. Tento fakt proto nadhodnocuje skutečnou obrátku. Výsledná hodnota se porovnává s oborovým průměrem, pokud ukazatel vychází ve srovnání s tímto průměrem příznivě (nebo vyšší), znamená to, že firma nedisponuje zbytečnými nelikvidními zásobami, které by vázaly další náklady. Nízký obrat naopak

může indikovat, že společnost má zastaralé zásoby a jejich reálná cena je nižší než ta, která je uvedená v účetních výkazech (9).

$$Obrat\ zásob = \frac{tržby}{zásoby}$$

Vzorec 12: Obrat zásob

Zdroj: (9)

Doba obratu zásob

V případě surovin a materiálu udává doba obratu zásob průměrný počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podniku do doby než jsou spotřebovány, jedná-li se o zásoby vlastní výroby potom počet dnů mezi výrobou a jejich prodejem. Hodnota ukazatele by měla nabývat co nejnižších hodnot (9).

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{průměrné\ zásoby}{denní\ tržby} \times 360$$

Vzorec 13: Doba obratu zásob

Zdroj: (9)

Doba obratu pohledávek

Průměrná doba splatnosti pohledávek za odběratele. Hodnota tohoto ukazatele se srovnává s oborovým průměrem a dobou splatností faktur, kterou si každá společnost volí podle sebe. V případě, že je doba obratu pohledávek vysoká, je firma nucena využít úvěrové financování, což zvýší celkové náklady (7).

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{obchodní\ pohledávky}{denní\ tržby} \times 360$$

Vzorec 14: Doba obratu pohledávek

Zdroj: (9)

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků udává, jak dlouho průměrně trvá společnosti zaplatit závazky, které má vůči dodavatelům. Výsledná hodnota by měla být podobná jako doba obratu pohledávek (7).

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{závazky\ vůči\ dodavatelům}{denní\ tržby} \times 360$$

Vzorec 15: Doba obratu závazků

Zdroj: (9)

UKAZETELE ZADLUŽENOSTI

Ukazatele zadluženosti vyjadřují poměr mezi vlastním kapitálem a cizími zdroji. Vypovídají o tom, jak velká část majetku společnosti je financována cizím kapitálem. Jsou důležité primárně pro investory a poskytovatele dlouhodobých úvěrů (banky). Zadluženost nelze chápat jako negativní ukazatel společnosti. Růst zadluženosti sice zvyšuje riziko finanční nestability, ovšem napomáhá k růstu rentability, vlivem finanční páky, a tím i vyšší tržní hodnotě (8).

Cizí kapitál je obecně levnější než vlastní kapitál, proto je jistá míra zadlužení pro společnost užitečná, to zejména díky úrokům z úvěrů, které jako náklad snižují zisk, ze kterého se následně platí daně (tzv. daňový štít) (7).

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti je často nazýván jako ukazatel věřitelského rizika. Právě věřitelé preferují jeho nízkou hodnotu. Na druhou stranu vlastníci potřebují větší finanční páku, aby znásobili svoje zisky (8).

$$Celková\ zadluženost = \frac{cizí\ kapitál}{celková\ aktiva} \times 100$$

Vzorec 16: Celková zadluženost

Zdroj: (8)

Pokud je ukazatel zadluženosti vyšší než 50 % váhají věřitelé s poskytnutím úvěru (investováním volných finančních prostředků do společnosti) a ve většině případů žádají větší úrok (10).

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování vyjadřuje finanční nezávislost společnosti. Udává, do jaké míry jsou aktiva financována z vlastních zdrojů (vlastním kapitálem). Doplňuje ukazatel celkové zadluženosti (do 100 %). Hodnota by měla být podle „Zlatých pravidel financování“ 50 % (10).

$$Koeficient\ samofinancování = \frac{vlastní\ kapitál}{celková\ aktiva} \times 100$$

Vzorec 17: Koeficient samofinancování

Zdroj: (10)

UKAZATELE LIKVIDITY

Likvidita vyjadřuje, jestli je podnik schopný hradit krátkodobé závazky. Ukazatele dávají do poměru v čitateli to, čím je možno platit, a ve jmenovateli to, co je nutné zaplatit. Rozeznáváme tři stupně likvidity, které se liší právě úrovní likvidnosti. (7).

Běžná likvidita

Likvidita III. stupně ukazuje krytí oběžných aktiv krátkodobými závazky. Citlivost tohoto ukazatele je založená na položce zásob, která je součástí oběžných aktiv. U zásob může být dlouhá doba přeměny na hotové peníze. Společnost, která má nevhodnou strukturu oběžných aktiv, tzn. velké zásoby, nesplacené pohledávky a nízký stav peněžních prostředků, se často nachází ve finanční neschopnosti splácet své závazky (8).

$$Běžná\ likvidita = \frac{oběžná\ aktiva}{krátkodobé\ závazky}$$

Vzorec 18: Běžná likvidita

Zdroj: (8)

Doporučené výsledné hodnoty III. stupně likvidity by se měly pohybovat v intervalu 2–3. Přitom hodnoty nižší než 1 jsou z hlediska finančního zdraví nevyhovující (10).

Pohotová likvidita

Likvidita II. stupně řeší problémy běžné likvidity, a to tím způsobem, že z oběžných aktiv vyřazuje položku zásob. Ty jsou nejméně likvidní částí a jejich případná rychlá přeměna na hotové peníze obvykle vyvolává ztráty, protože je nutné je prodat pod cenou. Pro společnost je prospěšné sledovat poměr mezi ukazatelem běžné a pohotové likvidity. V případě, že pohotová likvidita nabývá nižších hodnot, lze předpokládat, že zásoby jsou v rozvaze zastoupeny nadměrným množstvím (8).

$$Pohotová\ likvidita = \frac{oběžná\ aktiva - zásoby}{krátkodobé\ závazky}$$

Vzorec 19: Pohotová likvidita

Zdroj: (8)

Ukazatel pohotové likvidity by měl nabývat hodnot v rozmezí intervalu 1–1,5. Výsledné hodnoty nižší než 1 například banky považují za nepřijatelné. Společnost musí počítat s možným prodejem zásob (10).

Okamžitá likvidita

Likvidita I. stupně vyjadřuje schopnost společnosti hradit její okamžitě splatné závazky. Do čitatele vzorce pro výpočet tohoto ukazatele se dosazují pouze peníze a jejich ekvivalenty. Za okamžitě splatné závazky považujeme ty, které jsou splatné do jednoho měsíce (8).

$$Okamžitá\ likvidita = \frac{peněžní\ prostředky + ekvivalenty}{okamžitě\ splatné\ závazky}$$

Vzorec 20: Okamžitá likvidita

Zdroj: (8)

Likvidita je zajištěna při výsledné hodnotě ukazatele v rozmezí 0,2–0,5. Vyšší hodnoty se považují za špatné hospodaření s finančním majetkem (10).

PROVOZNÍ UKAZATELE

Největší uplatnění provozních ukazatelů je ve vnitřním řízení společnosti. Využívá je především management ke sledování a vyhodnocování vývoje nejzákladnějších aktivit společnosti. Tyto ukazatele se zakládají především na tokových veličinách (nákladech) dostupných z výkazu zisku a ztráty (8).

Mzdová produktivita

Mzdová produktivita vypovídá o tom, kolik výnosů připadá na 1 Kč vyplacených mezd. Do čitatele jsou dosazovány výnosy. (8).

$$Mzdová\ produktivita = \frac{výnosy}{mzdy}$$

Vzorec 21: Mzdová produktivita

Zdroj: (8)

Výsledky tohoto ukazatele by měly mít v čase rostoucí tendenci (8).

Nákladovost výnosů

Ukazatel nákladovosti výnosů vyjadřuje celkové zatížení výnosů společnosti celkovými náklady (8).

$$Nákladovost\ výnosů = \frac{náklady}{výnosy}$$

Vzorec 22: Nákladovost výnosů

Zdroj: (8)

Na rozdíl od předchozího ukazatele mzdové produktivity, by výsledky tohoto ukazatele měly v čase klesat (8).

1.2.4 Soustavy ukazatelů

K posouzení celkové finančně ekonomické situace firmy slouží soustavy ukazatelů, které se skládají z vybraných dílčích ukazatelů. Soustavy ukazatelů se dělí na dva základní modely, bonitní a bankrotní. Rozdíly mezi těmito dvěma modely jsou převážně v účelu, ke kterému byly vytvořeny, a v datech, ze kterých čerpají potřebné informace (9).

BONITNÍ (DIAGNOSTICKÉ) MODELY

Bonitní modely slouží k vyjádření a měření kvality finančního zdraví společnosti a její výkonnosti pomocí seskupení vhodných dílčích ukazatelů. Jsou založeny primárně na teoretických poznatcích, které jsou závislé na datech o výsledcích v daném oboru, segmentu trhu nebo databázích porovnávaných firem. Díky tomu lze posoudit pozici firmy v porovnání například s oborovými výsledky (9).

Index bonity

Index bonity (IB), jinak také nazýván indikátor bonity, je založen na multivariační diskriminační analýze podle zjednodušené metody.

$$IB = 1{,}5 \times \frac{cash\ flow}{cizí\ zdroje} + 0{,}08 \times \frac{celková\ aktiva}{cizí\ zdroje} + 10 \times \frac{EBT}{celková\ aktiva} + 5 \times \frac{EBT}{celkové\ výkony} + 0{,}3 \times \frac{zásoby}{celkové\ výkony} + 0{,}1 \times \frac{celkové\ výkony}{celková\ aktiva}$$

Vzorec 23: Index bonity

Zdroj: (6)

, kde

EBT představuje zisk před zdaněním (6).

Obecně platí, že čím větší hodnota indexu bonity vyjde, tím vyšší je bonita podniku, a i celková finanční situace podniku je lepší (6).

Ke zhodnocení situace společnosti slouží následující tabulka, která přesněji definuje dosažené hodnoty.

Tabulka 1: Výsledné hodnoty indexu bonity

Výsledná hodnota	Hodnocení situace podniku
IB < -3	Extrémně špatná
-3 < IB < 0	Velmi špatná
0 < IB < 0,03	Špatná
0,03 < IB < 1	Středně špatná
1 < IB < 1,5	Středně dobrá
1,5 < IB < 2,2	Dobrá
2,2 < IB < 3	Velmi dobrá
3 < IB	Extrémně dobrá

Zdroj: vlastní zpracování dle (6)

BANKROTNÍ MODELY

Bankrotní modely v první řadě informují své uživatele, zda společnosti v blízké době nehrozí bankrot nebo jiné významné potíže. Na rozdíl od bonitních modelů, které jsou založeny na teoretických poznatcích, bankrotní modely jsou odvozeny na základě skutečných dat společností (9).

Index IN05

Index IN05 je poslední z řady čtyř indexů (IN95, IN99, IN01, IN05), které sestavily manželé Neumaierovi. Tyto indexy obecně umožňují posouzení finanční výkonnosti a důvěryhodnosti českých společností. Index IN05 je aktualizovanou verzí indexu IN01. Podstatou těchto dvou indexů je spojení pohledu věřitele a vlastníka (8).

Autoři doporučují u prvního a druhého zlomku ve vzorci zvolit maximální hodnoty z důvodu zkreslení případných výsledků. V případě prvního zlomku by měla být zvolena maximální hodnota 2,78. Druhý ze zlomů ve vzorci vypovídá o schopnosti splatit závazky spojené s užíváním cizích zdrojů. Velmi často se však hodnota nákladových úroků ve firmách blíží k nule, proto autoři doporučují na základě vlastních praktických zkušeností jako maximální hodnotu tohoto koeficientu volit 9 (6).

$$IN05 = 0{,}13 \times \frac{celková\ aktiva}{cizí\ kapitál} + 0{,}04 \times \frac{EBIT}{úroky} + 3{,}97 \times \frac{EBIT}{celková\ aktiva} + 0{,}21 \times \frac{výnosy}{celková\ aktiva} + 0{,}09 \times \frac{oběžná\ aktiva}{krátkodobé\ závazky}$$

Vzorec 24: Index IN05

Zdroj: (6)

, kde

EBIT představuje zisk před zdaněním a úroky (6).

Výsledky interpretujeme ve třech intervalech. Společnosti s indexem nižším než 0,9 s pravděpodobností 97 % spějí k bankrotu a s 76 % pravděpodobností nebudou tvořit hodnotu. Výsledná hodnota v intervalu 0,9–1,6 představuje 50 % pravděpodobnost bankrotu, ale ze 70 % pravděpodobností budou tvořit budoucí hodnotu. V případě výsledné hodnoty vyšší než 1,6 lze konstatovat, že společnost s 92 % pravděpodobností nezkrachuje a s 95 % pravděpodobností bude tvoři hodnotu pro vlastníka či investora (6).

2 ANALÝZA PROBLÉMU A SOUČASNÉ SITUACE

V následující kapitole bude nejdříve stručně představena společnost, jejíž celková analýza je cílem této práce. Následuje analýza vnějšího okolí, která dále pokračuje samotnou finanční analýzou. Ukazatele, které byly v teoretické části vysvětleny budou prakticky aplikovány. Výsledky těchto analýz tvoří podklady pro poslední návrhovou část.

2.1 Představení společnosti

Šumperská provozní vodohospodářská společnost vznikla v roce 1994, když došlo k privatizaci podniku vodovody a kanalizace Šumperk, který do té doby spravoval vodovody a kanalizace v okresu Šumperk. Díky tomu mohla společnost pokračovat v činnosti a navázat na historii sahající až do roku 1883 (11).

ŠPVS je provozní společností, která na základě dlouhodobých smluv spravuje a provozuje vodohospodářský majetek měst, obcí a zejména akciové společnosti Vodohospodářská zařízení Šumperk, která sdružuje 6 měst a 24 obcí v okresu Šumperk (11).

Významným rokem pro tuto společnost byl rok 2001, kdy došlo ke změně v oblasti hlavního akcionáře společnosti, kterým se stala společnost SUEZ Water CZ, s.r.o., vodohospodářská divize nadnárodní skupiny SUEZ (k roku 2017 majoritní vlastník – 99,16 % základního kapitálu). Vstupem tohoto akcionáře se společnost ŠPVS, a.s. stala součástí nejsilnější vodohospodářské společnosti, jejíž působnost v České republice se datuje od roku 1991. Společnosti SUEZ se během svého působení na českém trhu podařilo vstoupit do deseti vodárenských společností. V současné době, po několika uskutečněných fúzích, je akcionářem v 5 společnostech (v Brně, Ostravě, Karlových Varech, Benešově, a právě také v Šumperku). Celkově společnosti, v níž má skupina SUEZ majetkový podíl, zásobují pitnou vodou přibližně 1,1 mil. obyvatel České republiky (11).

Hlavním cílem společnosti je snižování podílu nefakturované vody, zkvalitňování služeb zákazníků, nahrazení starých nekvalitních zdrojů podzemních vod novými a modernizace vodovodních řádů snižujících ztráty vody. ŠPVS je členem okresní hospodářské komory Šumperk a veškerá její činnost je v souladu s jejím etickým kodexem (11).

Obrázek 4: Logo společnosti
Zdroj: (11)

2.1.1 Základní informace

V tabulce níže jsou uvedeny aktuální základní informace vybrané společnosti ŠPVS, a. s., které byly čerpány z poslední zveřejněné výroční zprávy za rok 2017.

Tabulka 2: Přehled základní informací o ŠPVS, a.s.

Obchodní jméno	Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a.s.
Datum zapsání do OR	1.1.1994
Sídlo společnosti	Jílová 2769/6, 787 01 Šumperk
IČ	47674911
Právní forma	Akciová společnost
Počet zaměstnanců	177
Předmět podnikání	Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence Projektová činnost ve výstavbě Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady Provádění staveb a jejich změn a odstraňovaní Vodoinstalatérství, topenářství Silniční motorová doprava – nákladní vozidla Výroba obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Základní kapitál	70 806 000 Kč
Akcie	70 806 ks kmenové akcie na majitele v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (12)

2.1.2 Oblast působnosti

Základní činností ŠPVS, a.s. je výroba a dodávka pitné vody a odkanalizování a čištění odpadních vod.

PITNÁ VODA

ŠPVS provozuje 16 vodovodů (z toho 7 skupinových), 56 vodojemů, 4 úpravny pitné vody, 640 km vodovodních sítí. Pro svého největšího partnera (Vodohospodářská zařízení Šumperk, a.s.) provozuje 12 vodovodů, z toho 5 skupinových (11).

Skupinový vodovod Šumperk zásobuje kromě města Šumperk také obec Loučná nad Desnou, Kouty nad Desnou, Velké Losiny, Sobotín, Rapotín, Petrov nad Desnou, Vikýřovice a Bludov (11).

Skupinový vodovod Zábřeh zajišťuje zásobu pitné vody kromě města Zábřeh také pro Vyšehoří, Postřelmůvek, Leštinu, Lesnici, Jestřebí, Pobučí, Javoří, Rovensko, Svébohov, Jedlí, Chromeč, Krchleb, Maletín a obec Nemile (11).

Skupinový vodovod Olšany zásobuje obce Olšany, Bludov a část vody přechází do skupinového vodovodu Zábřeh a skupinového vodovodu Šumperk (11).

Skupinový vodovod Mohelnice dodává pitnou vodu do Mohelnice a jejích místních částí Křemačov, Květín, Libivá, Podolí, Újezd a Řepová, dále do obce Mírov, Moravičany, včetně Doubravic a města Loštice včetně Žadlovic (11).

Skupinový vodovod Třeština – Stavenice je napojen na vodní zdroje obce Dubicko (11).

ODPADNÍ VODA

Společnost také provozuje celkem 9 čističek odpadních vod (dále jen „ČOV“), z nichž 8 je v majetku právě největšího partnera společnosti, VHZ Šumperk. ČOV Zvole je v majetku obce a její provoz je zajištěn samostatnou smlouvou (11).

Čistírny odpadních vod:

1 – ČOV Šumperk, 2 – ČOV Staré Město p. Sněžníkem, 3 – ČOV Zvole, 4 – ČOV Kouty nad Desnou, 5 – ČOV Zábřeh, 6 – ČOV Mohelnice, 7 – ČOV Loštice, 8 – ČOV Vlčice, 9 – ČOV Mírov (11).

2.2 Analýza okolí podniku

Následující podkapitola praktické části bakalářské práce se zabývá analýzou vnějšího i vnitřního okolí společnosti. Celkově se skládá ze tří dílčích analýz, které byly jednotlivě rozepsány v předchozí kapitole, a následného stručného shrnutí nejvýznamnějších faktorů ovlivňující společnost.

2.2.1 PESTLE

Jak už bylo v teoretické části vysvětleno, jednotlivá písmena znamenají dílčí faktor, který ovlivňuje podnikatelskou činnost společnosti.

Politické faktory

Aktuální politická situace by se dala nazvat stabilní z pohledu vnitřního trhu. V říjnu roku 2017 proběhly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu. Vítěznou stranou se stalo hnutí ANO v čele s Andrejem Babišem, který se následně v prosinci stal premiérem vlády České republiky. V lednu 2018 byl přímou volbou opětovně do funkce prezidenta České republiky zvolen dosavadní prezident Miloš Zeman.

Aktuálním tématem ovlivňující politickou situaci nejen v České republice je odchod Velké Británie z Evropské unie (Brexit). Britští občané rozhodli o odchodu v referendu. Přesné datum vystoupení se však neustále mění. Země Evropské unie vyhověly požadavku Velké Británie o odklad. Aktuálním datem odchodu je tak 31. října 2019 (13).

Velká Británie je čtvrtým největším obchodním partnerem České republiky. Odchod z EU by podle studie české vlády mohl ovlivnit vzájemný obchod až o 9 %.

Ekonomické faktory

Mezi nejvýznamnější ekonomický faktor, který společnost ovlivňuje, patří cena vody. Ta je regulována Ministerstvem zemědělství (současný ministr zemědělství Ing. Miroslav Toman) a Ministerstvem financí (současná ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph. D.), která pomocí vydávaných věstníků stanovuje postupy její tvorby. Konečná cena vodného a stočného je každoročně schvalována zastupitelstvem měst a obcí. V případě provozovaného majetku může finální výši cen ovlivnit také majitel pronajímané sítě. Cenu, která je dána regulací, může navýšit jen přiměřený zisk a ekonomicky opodstatněné náklady (14).

V tabulce je znázorněn vývoj cen vodného a stočného v analyzované společnosti ŠPVS. Je patrné že cena vodného a stočného postupem let roste.

Tabulka 3: Cena vodného a stočného

	Vodné	Stočné	Celkem
2013	39,10	39,70	78,80
2014	39,10	39,70	78,80
2015	39,10	39,70	78,80
2016	40,25	40,74	80,99
2017	41,55	42,08	83,63
2018	44,92	43,66	88,58

Zdroj: vlastní zpracování dle (12)

Inflace měla v průběhu sledovaných let značně proměnlivý trend. V roce 2013 byla míra inflace 1,4 %. Do roku 2015 klesala, od 2016 začala mírně stoupat a v roce 2017 byla její hodnota 2,5 % (15).

Průměrná mzda v České republice má rostoucí vývoj. V roce 2017 byla průměrná hrubá mzda 29 504 Kč. V roce 2018 se průměrná mzda vyšplhala na hodnotu 33 840 Kč. V roce 2017 byla průměrná mzda v Olomouckém kraji 28 705 Kč. Ve společnosti ŠPVS hodnota průměrné mzdy v posledním sledovaném roce byla 30 435 Kč (16).

Cena vodného a stočného patří do snížené 15 % sazby DPH. Daň z přidané hodnoty byla v průběhu sledovaného období zvýšena, čímž dochází i k vyšší ceně za vodu.

Sociální faktory

Společnost, která působí ve vodárenském průmyslu, je ovlivněna zejména počtem obyvatel. V Olomouckém kraji, kde analyzovaná společnost sídlí, k 31. 12. 2017 žije 633 178 obyvatel. Konkrétně v okresu Šumperk má pak trvalý pobyt 120 991 obyvatel. Nejvíce lidí je v produktivním věku, tj. mezi 15 až 64 lety a průměrný věk je 43 let (17).

Analyzovaná společnost ŠPVS zásobuje pitnou vodou 81 777 obyvatel, což je 67,6 % ze všech obyvatel v okrese. Počet zákazníků se nedá výrazným způsobem navýšit, proto se společnost musí snažit pečovat o každého z nich (12).

Celková nezaměstnanost v České republice v analyzovaných letech klesá. V roce 2017 byla míra nezaměstnanosti 2,9 %, v Olomouckém kraji potom 2,8 %. Dle klasifikace odvětví CZ-NACE v sekci E (zásobování vodou) je zaměstnaných 3,2 tisíc osob (18) (19). Společnost ŠPVS zaměstnává 177 lidí (12).

Technologické faktory

Výzkum a vývoj nových technologií neustále postupuje dopředu a tempo vývoje roste. Společnosti, které podnikají ve vodohospodářském průmyslu, musí držet krok s technologickým postupem moderní doby. Je za potřebí udržovat dobrý stav vodovodních a kanalizačních sítí (špatný stav může vést k haváriím, které vedou ke ztrátě vody a následnému snížení čistého zisku). Značnou část peněžních prostředků se vyplatí investovat také do moderních technologií, které umožní zefektivnění práce, snížení provozních nákladů a zkvalitnění poskytovaných služeb zákazníkům. Mezi tyto technologie patří například Smart Metering (systém umožňující dálkové odečty z vodoměrů) (20).

V laboratořích, které jsou součástí analyzované společnosti, dochází k rozborům vzorků pitných, povrchových, teplých, bazénových a odpadních vod a kalů. Dochází k pravidelným kontrolám řízení kvality. Přístroje potřebné k těmto analýzám jsou pravidelně obnovovány a technicky modernizovány. V roce 2017 došlo například k instalování nového AA spektrofotometru nebo nákupu nového klimatizovaného automobilu pro odběr vzorků (12).

Legislativní faktory

Nejdůležitějším předpisem, který upravuje dodávku pitné vody a odvádění odpadních vod, je zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu (zákon č. 275/2013 Sb., pak tento zákon pozměňuje s platností od 1.1.2014). Tento zákon obsahuje úpravu práv a povinností mezi provozovatelem vodovodů a kanalizací a odběratelem. Na zákon o vodovodech a kanalizacích navazuje hned několik prováděcích vyhlášek. Zejména potom vyhláška č. 428/2001 Sb., která podrobněji vysvětluje vybrané dílčí části zákona o vodovodech a kanalizacích (vyhláška č. 48/2014 Sb., pak doprovází zákon č. 275/2013 Sb.). Další významnou vyhláškou je vyhláška č. 252/2004 Sb., která stanoví hygienické požadavky na pitnou vodu a teplou vodu a četnost a rozsah jejich kontrol. Nelze opomenout ani zákony č. 505/1990 Sb. o metrologii, který stanoví požadavky na vodoměry, zákon

č. 254/2001 Sb. o vodách (který následně mění zákon č. 113/2018 Sb. s účinností od 1.1.2019), zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a zákon č.185/2001 Sb. o odpadech (21).

Ekologické faktory

Společnosti obecně musí dodržovat nejrůznější zákony a předpisy, co se životního prostředí týče. Zejména zákon č.17/1992 Sb. o životním prostředí. Jakost vypouštěných vod reguluje Ministerstvo životního prostředí.

Klimatické změny jsou velkou hrozbou nejen pro společnosti. Na jednu stranu sucho, které způsobuje nedostatek kvalitní vody, na druhou stranu záplavy, které znehodnocují zdroje vody. V případě zaměření na Českou republiku záplavy v dnešní době příliš nehrozí, ovšem sucho je velmi aktuální téma. Od počátku osmdesátých let minulého století průměrné roční teploty výrazně narůstají. Roční úhrn srážek naopak postupně klesá. Kombinace těchto dvou faktů vede ke zhoršení stavu intenzity sucha. Právě sucho lze pozorovat na 98 % našeho území (22).

Ochrana přírody je pro společnost jednou z priorit. Například oblast odvádění a čištění odpadních vod je činností, která napomáhá nejen k ochraně, ale i ke zlepšování životního prostředí na celém území působení společnosti. Všechny technologické procesy probíhají v souladu s nejpřísnějšími normami (12).

2.2.2 Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí

Porterův model pěti sil analyzuje odvětví, na kterém společnost působí. Pět faktorů, které představují jistou hrozbu a společně tvoří konkurenci v odvětví.

Konkurence v odvětví

Počet stávajících konkurentů je v porovnání s jiným odvětvím nízký. Většina společností působící v tomto odvětví se stává přirozeným monopolem v rámci svého územního působení. Konkurování by bylo pro všechny takové společnosti neefektivní a z hlediska tvorby zisku ztrátové (vysoké fixní náklady). Jedinou možností konkurence je případ vypsání veřejné zakázky vlastníkem distribuční sítě na jejího provozovatele. Podoba těchto smluvních vztahů má dlouhodobý charakter. V některých případech (územní pohled) se více provozovatelů, kteří by si konkurovali v boji o veřejnou zakázku, ani nevyskytuje (23).

Vstup nových konkurentů

Vstup nových konkurentů je praktický nemožný. Existuje velké množství bariér, které tomu zabraňuji. Nový potenciální podnikatelský subjekt by potřeboval vlastní vodovodní a kanalizační síť, v lepším případně možnost pronájmu již existující sítě vodovodů a kanalizací. Tato skutečnost by vyžadovala obrovský počáteční kapitál, v případě pronájmu vysoké nároky z pohledu převážně politických a technických faktorů (povolení, licence…). Přístup k distribučním cestám je velmi obtížný. Ve městech, resp. obcích, již vodovodní a kanalizační síť existuje a jejím provozovatelem je vždy jen jedna společnost (23).

Vliv nahraditelnosti substitutů

Možnost nahrazení substituty není příliš reálná. Ve vodárenství je primární homogenní produkt, a to je voda. Nahradit kvalitně a levně vodu je prakticky nemožné, z toho důvodu je tato hrozba prakticky nulová. Jedinou hrozbou pro samotné společnosti můžou být vlastní studny, kterými některé domácnosti disponují. Představují tak alternativní možnost odběru vody, čímž se společnosti sníží množství dodané vody a tím pádem i zisk (23).

Vliv vyjednávací síly zákazníků

Z důvodu existence přirozeného monopolu mají zákazníci (odběratelé) velmi omezenou možnost uspokojení své potřeby. Voda je nezbytná k přežití, proto poptávka po pitné vodě bude pořád. I v případě snížení důchodů je toto odvětví velmi přitažlivé, co se ziskovosti týče. Jen velmi malé procento lidí má možnost si zásobu vody vytvořit vlastními silami (studny, jímky). V případě navýšení cen vodného a stočného dojde pouze k mírnému poklesu poptávaného množství (23).

Vliv vyjednávací síly dodavatelů

V odvětví vodního hospodářství je malý počet dodavatelů, jejíž význam je značný. Podnikatelské subjekty, které provozují vodovody a kanalizace, odebírají surovou vodu od státních podniků Povodí (v jiných případech čerpají vodu podzemní). Poplatky, které platí za poskytování vody, jsou výnosy právě státních podniků Povodí. Vyjednávací síla dodavatelů je velká. Téměř nulová existence substitutů jejich sílu pouze podporuje (23).

2.2.3 Interní analýza

Interní analýzu představuje tzv. model „7S“, který se zaměřuje na faktory působící uvnitř společnosti.

Strategie

Primárním cílem společnosti je trvalý a dlouhodobý rozvoj vodárenských a kanalizačních služeb v obhospodařovaném území. Zejména potom snižování podílu nefakturované vody, konkrétně se zamřením na tři základní oblasti – komerční ztráty, ztráty měřením, fyzické ztráty (největší podíl na nefakturované vodě). Podporou k dosažení tohoto cíle je využití nejmodernější diagnostické techniky a sofistikované technologické postupy pro včasný a efektivní zásah na provozované vodovodní síti. Z grafu níže je patrné, že podíl nefakturované vody, zejména potom fyzické ztráty, oproti roku 2013 klesl a další roky se s nepatrnými změnami držel na podobné úrovni (12).

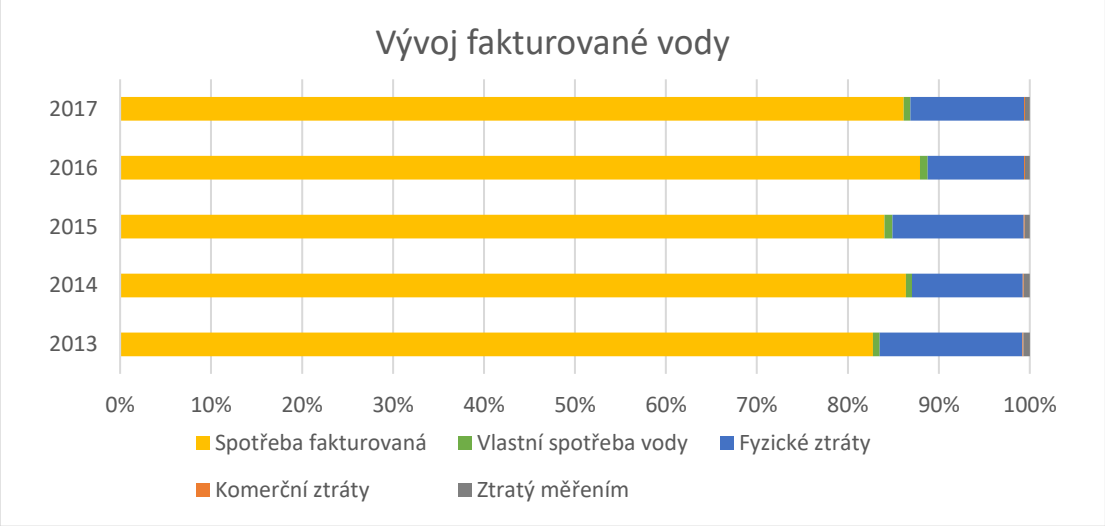

Graf 1: Vývoj fakturace vody
Zdroj: vlastní zpracování dle (12)

Struktura

Organizační struktura společnosti ŠPVS je liniová, základní a nejstarší organizační struktura, a znázorňuje hierarchické uspořádání vztahů mezi jednotlivými odděleními. Schéma organizační struktury společnosti ŠPVS znázorňuje hierarchické uspořádání vztahů mezi jednotlivými odděleními. Díky přehlednosti struktury lze vidět vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Vzhledem k tomu, že se jedná o akciovou společnost, statutárním orgánem je představenstvo složené z předsedy, místopředsedy a tří členů představenstva. Kontrolní orgán potom zastupuje dozorčí rada, která je složená

z předsedy a dvou členů dozorčí rady. Společnost zastupuje předseda představenstva samostatně nebo místopředseda představenstva společně s dalším členem představenstva. V samotné organizační struktuře v průběhu let nedošlo k žádným změnám (12).

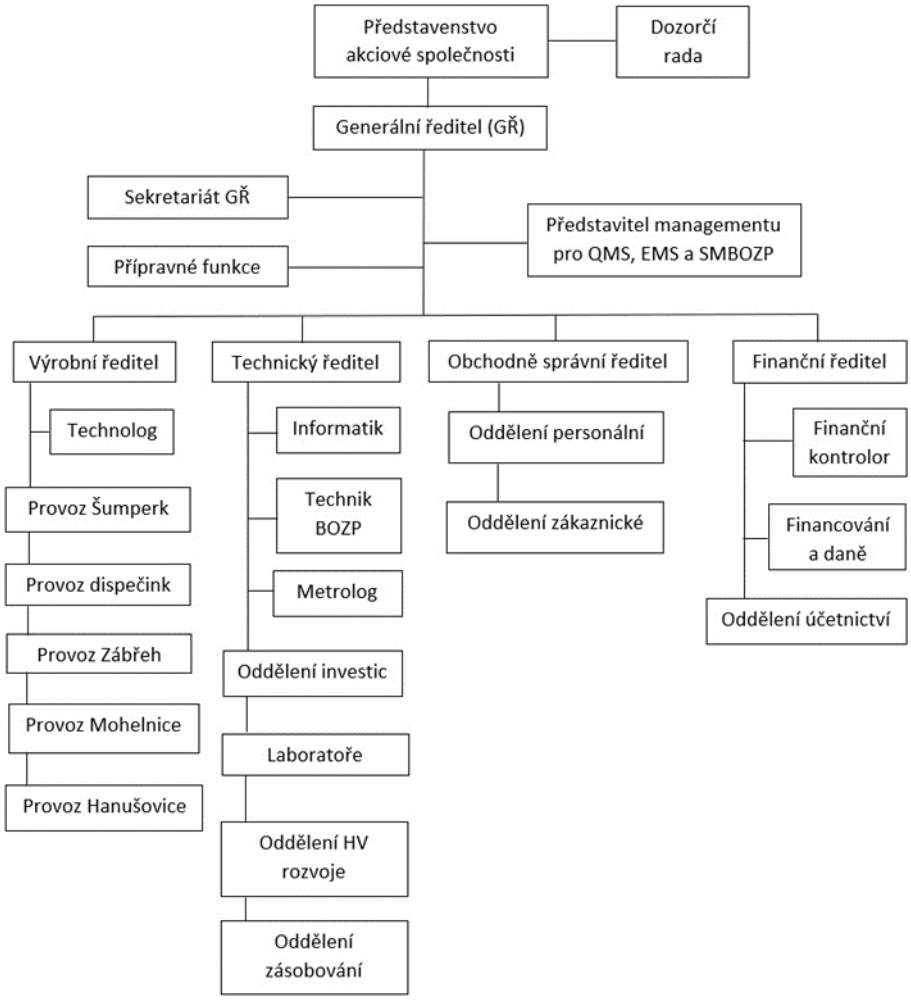

Obrázek 5: Organizační struktura ŠPVS
Zdroj: vlastní zpracování dle (12)

Systémy

Jedná se o společnost, která pružně reaguje na moderní technologie. Ke komunikaci mezi jednotlivými odděleními, respektive pracovníky, je využíván email, případně pro rychlejší spojení pevná linka (služební mobil). Ekonomické oddělení, zejména potom firemní účetní, využívají pro práci systém Orsoft Open od společnosti Ortex, který usnadňuje práci nejen jim, ale také všem zainteresovaným skupinám. Hojně je také využíván Microsoft Office, zejména potom Excel a Power-point (24).

Spolupracovníci

Byl zastaven klesající trend v počtu zaměstnanců a jejich počet byl ustálen na čísle 177. V průběhu několika let došlo k postupnému nahrazení zaměstnanců na pozicích manuálních a technickohospodářských kvalifikovanými lidmi. Toto nahrazování bylo realizováno prostřednictvím výběrových řízení, jak z vlastních zdrojů, tak i novými zaměstnanci, kteří dostali příležitost pracovat ve stabilní společnosti. Průměrná doba zaměstnání se pohybuje okolo 16 let a průměrný věk všech zaměstnanců je skoro 50 let. Vzhledem k tomu, že se společnost zabývá provozováním vodovodní sítě, není kladen vysoký požadavek na její zaměstnance, co se vzdělání týče. Z celkového počtu zaměstnanců jich je 77 vyučeno, 68 dosáhlo středoškolského vzdělání zakončené maturitou, 30 zaměstnanců (zejména na vyšších pozicích) disponuje magisterským titulem. Zbývající 2 zaměstnanci mají ukončené základní vzdělání (12).

Schopnosti

Kvalifikace a schopnosti jednotlivých pracovníků odpovídají potřebám řízení společnosti. Do výcviku a rozvoje svých zaměstnanců společnost v roce 2017 investovala 1,4 % přímých nákladů z vyplacených přímých mezd. Jednotlivá školení probíhají dle potřeby a požadavků kladených na konkrétního pracovníka. Jednou z hlavních povinností společnosti je dbát na bezpečí a ochranu zdraví při práci svých zaměstnanců. Všichni zaměstnanci jsou pravidelně proškolováni o BOZP a požární ochraně. Díky tomu, může společnost minimalizovat rizika vzniku pracovních úrazů, nemocí z povolání, nehod či havárií. V roce 2017 evidovala ŠPVS, a.s. pouze jeden pracovní úraz, který ale nevedl k pracovní neschopnosti (12).

Styl

Odpovědnost za chod společnosti nese představenstvo v čele s předsedou (volí valná hromada). Vzhledem k tomu, že se jedná o akciovou společnost, na práci představenstva dohlíží dozorčí rada. Jednou týdně jsou pořádány porady, na kterých se vyjasní vše potřebné a stanoví plány na budoucí týden (24).

Sdílené hodnoty

Společnost si cení každého svého zaměstnance. Formou nejrůznějších druhů odměn dokáží ocenit jejich práci. Pravidelně dochází k hodnocení jejich práce, na jehož základě je jim vyplácena roční odměna. V prosinci potom po vyčíslení hospodářského výsledku jsou všem pracovníkům vypláceny mimořádné mzdy. O samotné spokojenosti

zaměstnanců vypovídá zejména délka jejich pracovního poměru, která se pohybuje kolem 16 let. Důležité pro společnost jsou také vztahy k zákazníkům a celkově vztahy k celému jejímu okolí. Dobré vztahy udržují například s městy a obcemi v regionu. Jako partner se finančně podílí na nejrůznějších kulturních, vzdělávacích a environmentálních akcích, na které společnost přispěla částkou více než půl milionu korun (12).

2.2.4 Shrnutí předchozích analýz

Největší hrozbou společnosti působící v odvětví výroby a dodávky vody jsou zejména ekonomické a sociální faktory. Cena vodného a stočného je přísně regulovaná ze strany Ministerstva zemědělství a financí. Dochází nejen k regulacím cen ale také regulacím zisku, který musí být přiměřený a lze jej navýšit jen opodstatněnými náklady. Počet obyvatel v území, jehož pokrytí svými službami společnosti zajišťují, je také významný. S rostoucím, resp. klesajícím počtem obyvatel se mění i počet domácností, které poptávají služby společnosti.

Konkurence v odvětví téměř neexistuje do doby, než vlastník sítě vypíše nový konkurz na provozovatele distribučních sítí. V tomto období je konkurenční boj na mnohem vyšší úrovni. Společnost, která dříve majetek spravovala, se musí snažit majitele opět zaujmout, zejména nižší cenovou nabídkou než konkurence. Jedinou výhodou je již stávající vztah s vlastníkem, který zvyšuje šanci na výhru v konkurzu.

Pozitivním faktorem je snižující se podíl nefakturované vody. Společnost se snaží modernizovat diagnostickou techniku a technologické postupy, kterými snižuje poruchy a tím také úniky vody. Silnou pozici společnosti na trhu posilují také její zaměstnanci. Průměrná doba pracovního vztahu je 16 let. Důvěru zaměstnanců firma náležitě oceňuje formou nejrůznějších bonusů.

2.3 Finanční analýza

Druhá podkapitola praktické části se zabývá samotnou finanční analýzou Šumperské provozně vodohospodářské společnosti za pomocí vybraných ukazatelů. Zdroji potřebných informací budou výkazy společnosti z let 2013 až 2017 (rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow). Pro větší přehlednost budou jednotlivé výsledné hodnoty zaznamenány do tabulek, případně grafů.

2.3.1 Absolutní ukazatele

V této části práce bude provedena analýza absolutních ukazatelů, konkrétně horizontální a vertikální analýzy aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty. Počáteční údaje vychází z jednotlivých výkazů z let 2013 až 2017, tyto výkazy jsou uvedeny v přílohách.

Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Horizontální analýza aktiv a pasiv poskytuje společnosti informace o meziročních změnách vybraných nejvýznamnějších položek aktiv a pasiv. Údaje v tabulkách jsou vyjádřeny jak v absolutních, tak i relativních změnách. Vertikální analýza aktiv a pasiv vyjadřuje procentní rozložení jednotlivých položek výkazu.

Tabulka 4: Horizontální analýza vybraných položek aktiv

Horizontální analýza vybraných položek aktiv								
V tis. Kč	**2014-2013**	**%**	**2015-2014**	**%**	**2016-2015**	**%**	**2017-2016**	**%**
AKTIVA CELKEM	**15 225**	**6,08**	**17 670**	**6,65**	**-3 792**	**-1,34**	**-8 620**	**-3,08**
Dlouhodobý majetek	**-3 406**	**-3,89**	**-5 798**	**-6,90**	**-1 860**	**-2,38**	**-1 497**	**-1,96**
DNM	-644	-27,49	-631	-37,14	-365	-34,18	-159	-22,62
DHM	-2 898	-3,59	-617	-0,79	-1 495	-1,94	-1 338	-1,77
DFM	136	3,08	-4 550	-99,96	0	0,00	0	0,00
Oběžný majetek	**18 727**	**11,55**	**23 614**	**13,06**	**-2 225**	**-1,09**	**-7 438**	**-3,68**
Zásoby	840	17,97	297	5,39	145	2,49	407	6,83
Dlouhodobé pohledávky	103	9,75	-370	-31,92	-142	-18,00	171	26,43
Krátkodobé pohledávky	6 065	4,42	-5 188	-3,62	14 580	10,55	631	0,41
Peněžní prostředky	11 719	61,55	28 875	93,88	-16 808	-28,19	-8 647	-20,19
Časové rozlišení	**-96**	**-8,99**	**-146**	**-15,02**	**293**	**35,47**	**315**	**28,15**

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky horizontální analýzy vybraných položek aktiv z rozvahy je patrný kolísavý trend vývoje aktiv.

Dlouhodobý majetek vykazuje klesající trend (každoročně o 2–7 %) zejména z důvodu odpisů jak dlouhodobého nehmotného majetku (software), tak i dlouhodobého hmotného majetku (stavby). Dlouhodobý finanční majetek v roce 2015 vykazuje pokles o téměř 100 % z důvodu prodeje podílů ve společnosti Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s., v dalších letech nedošlo k žádným změnám, proto jsou zřejmé nulové položky.

Oběžná aktiva, stejně jako dlouhodobý majetek, v průběhu let zaznamenala pokles. V prvních třech letech byl patrný nárůst, v roce 2016 došlo k velmi mírnému poklesu, který přetrval i do roku 2017 (pokles v rozmezí 1–4 %). Společnost si ve všech sledovaných letech, i přes zřejmou mírnou rostoucí tendenci, udržuje konstantní výši zásob. Nejedná se o výrobní podnik, z toho důvodu jsou všechny zásoby brány spíš jako jistá rezerva zejména na případné opravy pronajímaného a vlastního majetku. U položky dlouhodobých pohledávek je patrný kolísavý trend (od roku 2015 není vykázána odložená daňová pohledávka). U krátkodobých pohledávek vyjma roku 2015, kdy je zřejmý mírný pokles, lze pozorovat rostoucí trend. Největší změna je v roce 2016 kdy hodnota pohledávek stoupla o 10,55 %. Tuto změnu z velké části ovlivnila položka dohadného účtu, kde společnost eviduje nevyfakturované výnosy za vodné a stočné. Peněžní prostředky oproti prvnímu analyzovanému roku 2013 zaznamenávají, i přes pokles v roce 2016, rostoucí vývoj. V roce 2015 byl nárůst v porovnání s předchozím rokem 2014 téměř o 94 %.

Tabulka 5: Horizontální analýza vybraných položek pasiv

Horizontální analýza vybraných položek pasiv								
V tis. Kč	**2014-2013**	**%**	**2015-2014**	**%**	**2016-2015**	**%**	**2017-2016**	**%**
PASIVA CELKEM	**15 225**	**6,08**	**17 670**	**6,65**	**-3 792**	**-1,34**	**-8 620**	**-3,08**
Vlastní kapitál	**5 052**	**4,08**	**10 566**	**8,19**	**-20 681**	**-14,82**	**1 947**	**1,64**
Základní kapitál	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ážio	110	9,10	7 453	565,05	0	0,00	0	0,00
Fondy ze zisku	54	0,30	80	0,44	41	0,22	73	0,40
VH za účetní období	3 609	19,19	1 269	5,66	-4 444	-18,76	519	2,70
Cizí zdroje	**10 287**	**8,13**	**7 107**	**5,19**	**16 889**	**11,73**	**-10 567**	**-6,57**
Rezervy	356	17,30	8 118	336,29	2 831	26,88	-3 813	-28,53
Dlouhodobé závazky	0	0,00	236	236,00	2 544	1077,97	-1 390	-50,00
Krátkodobé závazky	9 931	7,98	-1 247	-0,93	11 514	8,64	-5 364	-3,71
Časové rozlišení	**-114**	**-97,44**	**-3**	**-100,00**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky horizontální analýzy vybraných položek pasiv je celkový jejich vývoj konstantní, menší pokles je možné vidět v letech 2016 a 2017 (v rozmezí 1–3 %).

Vlastní kapitál měl do roku 2016 rostoucí tendenci, následně došlo k poklesu o 15 %. V roce 2017 došlo opět k mírnému navýšení na úroveň předchozích let. Základní kapitál se v průběhu analyzovaných let nezměnil, proto je hodnota v horizontální analýza u této položky ve všech bodech nulová. Položka ážia v roce 2013 a 2014 měla nižší hodnoty než v dalších letech, a to z důvodu záporné hodnoty oceňovacích rozdílů. Od roku 2015, kdy je změna oproti předchozímu roku o 565 % související s prodejem podílů a zrušení oceňovacího rozdílu z něj, se hodnota neměnila, proto jsou v tabulce nulové hodnoty. Fondy ze zisku zaznamenaly v průběhu analyzovaných let postupné navyšování, každý rok v průměru o 0,3 %. Výsledek hospodaření za účetní období měl od roku 2013 rostoucí vývoj. V roce 2016 došlo k poklesu v porovnání s předchozím rokem o 18,8 %, z důvodu nižšího výsledku hospodaření minulých let.

U položky cizích zdrojů docházelo v průběhu let k postupnému navyšování v průměru o 7 % za rok. V roce 2017 se hodnota cizích zdrojů snížila oproti roku 2016 o 10 567 tisíc Kč, což značí pokles o 6,6 %. U položky rezerv došlo k nejvýznamnější změně v roce 2016 (o 336 %), zejména kvůli vytvoření rezervy na nevyčerpanou dovolenou, soudní spory a ostatní podnikatelská rizika. Společnost v letech 2013 a 2014 neevidovala žádné dlouhodobé závazky, proto je první hodnota v tabulce u této položky nulová. V dalších letech dochází k nárůstu způsobeným zejména dlouhodobými závazky z obchodních vztahů. Krátkodobé závazky mají v průběhu analyzovaných let kolísavý trend. Největší podíl na tom mají přijaté zálohy, které se v průběhu let měnily. V letech 2014 a 2016 je zřejmý nárůst zhruba o 8 %, naopak v letech 2015 a 2017 hodnota poklesla o 2 %.

Tabulka 6: Vertikální analýza vybraných položek aktiv

Vertikální analýza vybraných položek aktiv v %					
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
AKTIVA CELKEM	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**
Dlouhodobý majetek	**34,90**	**31,62**	**27,61**	**27,31**	**27,63**
DNM	0,93	0,64	0,38	0,25	0,20
DHM	32,20	29,27	27,23	27,06	27,43
DFM	1,76	1,71	0,001	0,001	0,001
Oběžný majetek	**64,67**	**68,01**	**72,10**	**72,29**	**71,84**
Zásoby	1,87	2,07	2,05	2,13	2,35
Dlouhodobé pohledávky	0,42	0,44	0,28	0,23	0,30
Krátkodobé pohledávky	54,79	53,93	48,74	54,61	56,58
Peněžní prostředky	7,60	11,57	21,03	15,31	12,61
Časové rozlišení	**0,43**	**0,37**	**0,29**	**0,40**	**0,53**

Zdroj: vlastní zpracování

Struktura aktiv se v celém sledovaném období výrazně nezměnila. Ve všech letech největší část zaujímají oběžná aktiva v rozmezí 65–72 %. Nejvýznamnější položkou dlouhodobého majetku je majetek hmotného typu (zejména stavby), který představuje skoro celou část a majetek nehmotný a finanční jej pouze doplňují. V oběžných aktivech mají největší podíl krátkodobé pohledávky (49–56 %, převážně dohadné účty aktivní – nevyfakturované výnosy za vodné a stočné). Druhý největší podíl na oběžných aktivech představují peněžní prostředky v rozmezí 8–29 %. Zásoby vzhledem ke svému účelu (pouze opravy pronajímaného a vlastního majetku) zastupují druhý nejnižší podíl kolem 3 %. Dlouhodobé pohledávky tvoří nejmenší část jak oběžných aktiv, tak celkových aktiv. Časové rozlišení za celé analyzované období nepřesáhlo hranici 0,5 %.

Tabulka 7: Vertikální analýza vybraných položek pasiv

Vertikální analýza vybraných položek pasiv v %					
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
PASIVA CELKEM	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**
Vlastní kapitál	**49,45**	**48,52**	**49,22**	**42,49**	**44,56**
Základní kapitál	28,25	26,64	24,98	25,31	26,12
Ážio	0,48	0,50	3,09	3,14	3,24
Fondy ze zisku	7,28	6,89	6,48	6,59	6,82
VH za účetní období	7,50	8,43	8,35	6,88	7,29
Cizí zdroje	**50,51**	**51,48**	**50,78**	**57,51**	**55,44**
Rezervy	0,82	0,91	3,71	4,78	3,52
Dlouhodobé závazky	0,00	0,00	0,08	0,99	0,51
Krátkodobé závazky	49,68	50,57	46,98	51,74	51,40
Časové rozlišení	**0,05**	**0,001**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Zdroj: vlastní zpracování

Struktura pasiv, obdobně jako struktura aktiv, nezaznamenala významnou změnu struktury v analyzovaném období. Vlastní kapitál představuje ve většině letech téměř polovinu celkových pasiv. Pouze v letech 2016 a 2017 zaujímal zhruba 45 %. Nejvýznamnější položkou vlastního kapitálu je základní kapitál, který se podílí na struktuře celkových pasiv v rozmezí 25-28 %. Fondy ze zisku a VH za účetní období tvoří shodně zhruba 7 % ve všech sledovaných letech. Cizí zdroje se, stejně jako vlastní kapitál, podílí na struktuře celkových pasiv z 50 %. Pouze v letech 2016 a 2017 se tento podíl nepatrně zvýšil na přibližně 55 %. Společnost v prvních dvou letech neevidovala žádné dlouhodobé závazky a v dalších letech jejich hodnota nebyla nijak významná. Proto většinu cizích zdrojů tvoří závazky krátkodobé. Největší podíl na tomto druhu

závazků mají krátkodobé přijaté zálohy a dohadné účty pasivní, které jsou ve všech sledovaných letech v konstantní výši, pouze s mírnými odchylkami.

Horizontální a vertikální analýza výsledovky

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty informuje o meziročních změnách vybraných nejvýznamnějších položek VZZ. Údaje v tabulkách jsou vyjádřeny jak v absolutních, tak i relativních změnách. Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty pak vyjadřuje procentní rozložení jednotlivých položek výkazu.

Tabulka 8: Horizontální analýza vybraných položek VZZ

Horizontální analýza vybraných položek VZZ								
V tis. Kč	**2014-2013**	**%**	**2015-2014**	**%**	**2016-2015**	**%**	**2017-2016**	**%**
Tržby z prodeje výrobků a služeb	-1 976	-0,68	10 067	3,46	921	0,31	13 251	4,39
Výkonná spotřeba	-7 188	-4,24	592	0,36	4 827	2,96	20 576	12,25
Osobní náklady	1 202	1,41	936	1,08	1 408	1,61	2 744	3,09
Úpravy hodnot v provozní oblasti	2 956	35,22	498	4,39	995	8,40	391	3,04
Ostatní provozní výnosy	-478	-15,47	116	4,44	196	7,19	626	21,42
Ostatní provozní náklady	-3 403	-36,76	7 227	123,43	-2 858	-21,85	-8 602	-84,14
Provozní VH	3 978	17,09	918	3,37	-3 232	-11,47	-1 243	-4,98
Finanční VH	297	288,35	916	229,00	-1 411	-107,22	-73	76,84
VH za účetní období	3 609	19,19	1 269	5,66	-4 444	-18,76	519	2,70

Zdroj: vlastní zpracování

Hlavní příjem společnosti tvoří tržby z prodeje výrobků a služeb. Z tabulky horizontální analýzy VZZ je zřejmá rostoucí tendence v průběhu analyzovaných let. Pouze v roce 2014 došlo k mírnému poklesu o necelé 1 % v porovnání s rokem 2013. Tato změna v přepočtu na koruny činí 1 976 tisíc Kč. Výkonová spotřeba, stejně jako tržby za služby, zaznamenala pokles pouze v roce 2014 o 4 %. V dalších dvou letech mírně rostla, v roce 2017 je patrný největší nárůst o 12 %, vyčísleno v korunách o 20 576 tisíc Kč. Osobní náklady, které reprezentují zejména mzdové náklady, měly ve všech sledovaných letech rostoucí trend. Procentní změna byla každý rok 1 %, pouze v roce 2017 se jednalo o nárůst o 3 % (2 744 tisíc Kč.). Úpravy hodnot v provozní oblasti (odpisy) zaznamenaly každý rok navýšení. Největší nárůst o 35 % byl v roce 2014, další roky bylo navýšení v rozmezí 3–8 %. Ostatní provozní výnosy v roce 2014 zaznamenaly pokles o 15 %, v dalších letech

pak výnosy postupně rostly. V posledním sledovaném roce 2017 se hodnota těchto výnosů navýšila o 626 tisíc Kč (21 %). Ostatní provozní náklady měly ve všech letech, vyjma roku 2015, klesající trend. V roce 2015 náklady vzrostly o 123 %, 7 227 tisíc Kč. O tak výrazné navýšení se zapříčinily rezervy z provozní oblasti, které v předchozích letech byly nulové. Provozní výsledek hospodaření měl v prvních třech letech rostoucí vývoj. V roce 2016 potom započal klesající trend. Právě v roce 2016 klesl provozní výsledek hospodaření o 11 %, vyčísleno v korunách o 3 232 tisíc Kč. V roce 2017 byl pokles o něco méně výrazný, zhruba o 5 % (1 243 tisíc Kč). Finanční výsledek měl podobný vývoj jako provozní výsledek hospodaření. Do roku 2015 rostoucí vývoj, v roce 2016 hodnota finančního výsledku klesla o 107 % a dostala se do záporné hodnoty podobně jako v roce 2017, kdy se finanční výsledek hospodaření ocitl ještě více v záporných číslech. Výsledek hospodaření za účetní období má kromě roku 2016 rostoucí tendenci. V předposledním roce hodnota výsledku hospodaření klesla zhruba o 4 400 tisíc Kč.

Tabulka 9: Vertikální analýza vybraných položek VZZ

Vertikální analýza vybraných položek VZZ v %					
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
VÝNOSY CELKEM	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**
Tržby z prodeje výrobků a služeb	98,84	98,91	94,12	98,99	98,86
Ostatní provozní výnosy	1,043	0,888	0,853	0,959	1,114
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	0,017	0,000	4,566	0,000	0,000
Výnosové úroky	0,062	0,201	0,086	0,051	0,015
Ostatní finanční výnosy	0,004	0,000	0,000	0,000	0,009
NÁKLADY CELKEM	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**
Výkonná spotřeba	61,21	59,87	55,13	58,82	63,10
Osobní náklady	30,70	31,80	29,50	31,06	30,60
Úpravy hodnot v provozní oblasti	3,03	4,18	4,00	4,50	4,43
Ostatní provozní náklady	3,34	2,16	4,42	3,58	0,54
Náklady na prodané podíly	0,02	0,00	4,93	0,00	0,00
Ostatní finanční náklady	0,90	0,07	0,06	0,09	0,08
Daň z příjmů za běžnou činnost	1,65	1,93	1,96	1,96	1,26

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky vertikální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty je zřejmé, že se struktura výnosů, stejně jako struktura nákladů, za celé sledované období výrazným způsobem nezměnila. Největší podíl na celkových výnosech společnosti mají tržby za prodané výrobky a služby. Hodnota tohoto podílu je v analyzovaných letech v rozmezí 94–98 %. Ostatní položky jsou v porovnání s tržbami zanedbatelné, ovšem

pro přehlednost jsou v tabulce uvedeny. Největší procentní podíl na celkových nákladech představuje výkonová spotřeba, přibližně kolem 60 % (s mírným poklesem v roce 2015 na 55 %). Druhou nejvýznamnější položkou celkových nákladů jsou osobní náklady (mzdové náklady), jejíž podíl je ve všech letech kolem 30 %. Ostatní hodnoty, podobně jako u výnosů, nedosahují v porovnání s těmito dvěma významných výšek.

2.3.2 Rozdílové ukazatele

Následující podkapitola se zabývá rozdílovými ukazateli, konkrétně pak čistým pracovním kapitálem a čistými peněžními prostředky.

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál udává, kolik volných peněžních prostředků má společnost k dispozici. Představuje rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Detail výpočtu ČPK pro všechny analyzované roky je uveden v tabulce níže.

Tabulka 10: Výpočet čistého pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál					
V tis. Kč	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Oběžná aktiva	162 077	180 804	204 418	202 193	194 755
Krátkodobé závazky	124 515	134 446	133 199	144 713	139 349
ČPK	**37 562**	**46 358**	**71 219**	**57 480**	**55 406**

Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků uvedených v tabulce je patrné, že v případě nečekaných výdajů, je společnost ŠPVS schopna tyto výdaje uhradit. Ve všech sledovaných letech je hodnota ČPK kladná. Nejnižší hodnotu společnost zaznamenala v roce 2013. Naopak největší hodnota byla v roce 2015, kdy dosahovala 71 milionů korun. Velikost tzv. „ochranného polštáře“ je nadprůměrná. Ovšem ne všechny oběžná aktiva jsou v případě potřeby dostatečně likvidní, proto je nutné brát tento ukazatel s mírnou rezervou.

Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky vychází z výsledné hodnoty předchozího ukazatele čistého pracovního kapitálu, ovšem z hodnoty jsou navíc odečteny položky zásob a krátkodobých pohledávek jako málo likvidních částí oběžných aktiv. ČPP vyjadřují schopnost hradit okamžitě splatné závazky.

Tabulka 11: Výpočet čistých pohotových prostředků

Čisté pohotové prostředky					
V tis. Kč	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
ČPK	37 562	46 358	71 219	57 480	55 406
Zásoby	4 675	5 515	5 812	5 957	6 364
Krátkodobé pohledávky	137 307	143 372	138 184	152 764	153 395
ČPP	**-104 420**	**-102 529**	**-72 777**	**-101 241**	**-104 353**

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty tohoto ukazatele by se měly v nejlepších případech blížit k nule. Výsledné hodnoty jsou však ve všech sledovaných letech záporné, což ukazuje, že společnost není schopna uhradit okamžitě splatné závazky jen za pomocí pohotových peněžních prostředků (peníze na bankovních účtech a v hotovosti v pokladnách). Velkou část oběžných aktiv totiž tvoří krátkodobé pohledávky, které se vyznačují nízkou likviditou.

Z grafu níže je patrný rozdíl mezi výsledky ukazatelů čistého pracovního kapitálu a čistých pohotových prostředků.

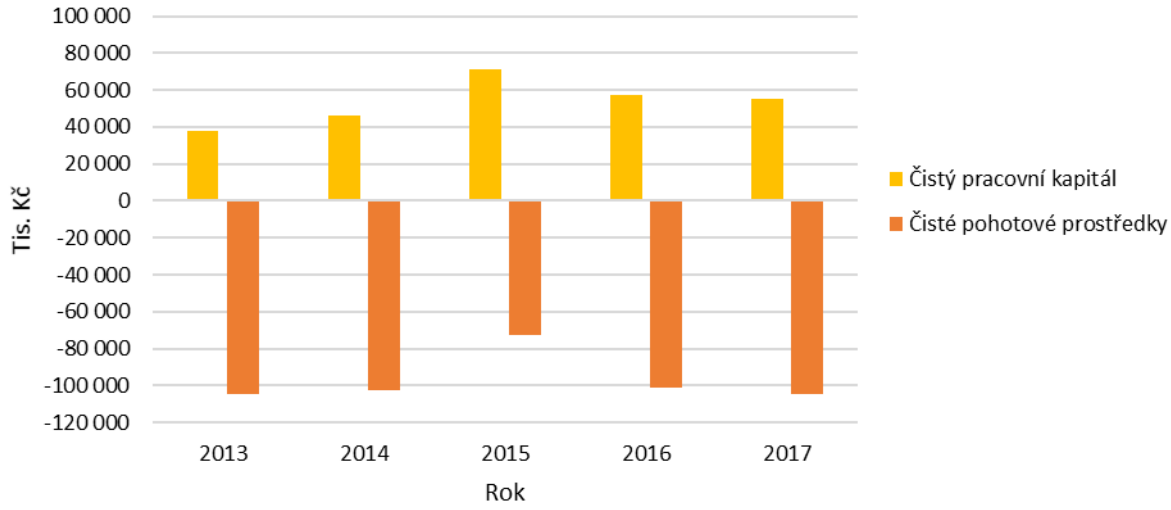

Graf 2: Vývoj čistého pracovního kapitálu a čistých pohotových prostředků

Zdroj: vlastní zpracování

2.3.3 Poměrové ukazatele

V případě poměrových ukazatelů se do poměru dostávají dvě položky účetních výkazů, díky čemuž posuzujeme další stránky finanční situace společnosti po analýze absolutních a rozdílových ukazatelů. Výsledné hodnoty vybraných poměrových ukazatelů budou porovnány s podobnými společnostmi působící napříč celou Českou republikou. Společnost ŠPVS si pronajímá infrastrukturu, která je v majetku akciové společnosti

VHZ. Tři vybrané společnosti pro porovnání (Moravská vodárenská, a.s. – Olomouc, Královéhradecká provozní, a.s. – Hradec Králové a Vodohospodářská společnost Sokolov, s.r.o.) byly vybrány díky shodnému zaměření (provozování pronajímané distribuční sítě). Dále pak budou některé ukazatele porovnány s doporučenými hodnotami. Vodohospodářský průmysl je dost specifický, proto nemá velký význam porovnávat výsledné hodnoty s oborovými průměry a je lepší zaměřit se právě na podobné společnosti. Data pro toto porovnání byla čerpána z internetových stránek Českého statistického úřadu (25) a Obchodního rejstříku (26).

RENTABILITA

Ukazatele rentability vypovídají o schopnosti společnosti zhodnocovat vložené prostředky ve formě zisku.

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) je důležitá zejména pro vlastníky, v případě analyzované společnosti pro akcionáře. Ve výpočtu ROE dochází k poměru zisku a vlastního kapitálu. Výsledek je porovnáván s výše zmiňovanými vybranými společnostmi.

Tabulka 12: Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu					
V %	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
ROE Šumperk	15,18	17,38	16,97	16,19	16,36
ROE Sokolov	11,26	11,83	12,12	9,12	11,49
ROE Hradec Králové	15,91	15,10	12,46	12,75	12,18
ROE Olomouc	32,16	28,65	51,20	49,01	47,61

Zdroj: vlastní zpracování

Vývoj hodnot rentability vlastního kapitálu společnosti ŠPVS (Šumperk) je v čase víceméně konstantní (výše vlastního kapitálu i výsledku hospodaření se zásadně nemění). Nejvyšší hodnota 17,38 % byla v roce 2014, naopak nejnižší pak v roce 2013 15,18%.

Vodohospodářská společnost Sokolov, s.r.o. (Sokolov), i když působí na druhém konci republiky, byla vybrána, protože je nejvíce podobná analyzované společnosti (obratem, počtem zaměstnanců, délkou provozované sítě). V porovnání s naší analyzovanou společností netvoří tak velký výnos z vlastního kapitálu. Nejvyšší hodnotu zaznamenala v roce 2015 12,12 % (což je nižší než rentabilita vlastního kapitálu ŠPVS ve všech sledovaných letech).

Královéhradecká provozní, a.s. (Hradec Králové) je druhá největší z porovnávaných společností. Výše ROE je však v porovnání s Šumperskou provozní vodohospodářskou společností nižší v průměru o 3 %, výjimkou je rok 2013 kdy byla úroveň rentability vlastního kapitálu na téměř stejné úrovni (Královehradecká provozní má 2x vyšší výsledek hospodaření a téměř 3x vyšší vlastní kapitál). Klesající trend je způsoben každoročním nižším výsledkem hospodaření, naopak výsledek hospodaření ŠPVS v čase převážně roste.

Společnost Moravská vodárenská (Olomouc) je v rámci porovnávaných společností největší, čemuž odpovídají také výsledné hodnoty ROE ve sledovaném období. I když výsledek hospodaření je v čase klesající, stejně tak vlastní kapitál zaznamenává v čase pokles. V roce 2015 je patrný největší skok (22 %) a to z důvodu snížení vlastního kapitálu o polovinu.

Rentabilita celkových vložených aktiv

Rentabilita aktiv zastupuje pohled managementu. Posuzuje výkonnost společnosti bez ohledu na zdroj financování. Vložený kapitál jsou veškeré zdroje, které jsou k financování použity.

Tabulka 13: Rentabilita aktiv

Rentabilita celkových vložených aktiv					
V %	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
ROA Šumperk	9,29	10,25	9,94	8,92	8,74
ROA Sokolov	9,70	10,58	11,01	8,70	10,26
ROA Hradec Králové	8,42	7,94	6,75	7,07	7,10
ROA Olomouc	15,12	13,91	12,65	12,00	11,03

Zdroj: vlastní zpracování

Největší zisk z celkových aktiv vykazuje společnost působící v olomouckém regionu, ovšem vývoj rentability vložených aktiv je postupem sledovaných let klesající. Zatímco ostatní porovnávané společnosti mají hodnotu ROA v průběhu let na prakticky stejné úrovni, s mírným kolísáním. Rentabilita aktiv (ROA) by měla být dle finanční terminologie nižší než rentabilita vlastního kapitálu (ROE). Tuto skutečnost společnost ŠPVS, stejně jako ostatní porovnávané společnosti, splňuje ve všech analyzovaných letech. Obecně by měla hodnota tohoto ukazatele v čase růst.

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb vyjadřuje schopnost společnosti dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Lze říci, že udává, kolik korun čistého zisku připadá na jednu korunu tržeb.

Tabulka 14: Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb					
V %	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
ROS ŠPVS	7,95	9,38	9,37	8,27	7,53
ROS Sokolov	7,18	8,00	8,30	6,25	7,11
ROS Hradec Králové	11,47	10,53	8,39	8,45	8,13
ROS Olomouc	14,90	12,99	11,76	10,63	10,14

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že rentabilita tržeb všech porovnávaných společností, včetně analyzované společnosti ŠPVS, v čase klesá. Největší pokles zaznamenala Moravská vodárenská a to 4 % od začátku období. Podobný pokles pak vykazovala i Královéhradecká provozní s 3 %. Analyzovaná společnost má také klesající trend, ovšem v porovnání se dvěma výše zmíněnými společnostmi je pokles zanedbatelný. Výsledné hodnoty rentability tržeb ŠPVS se v čase příliš nemění, mírný pokles, oproti předchozím rokům, je patrný v roce 2017, kdy hodnota klesla za dva roky zhruba o 2 %. Vodohospodářská společnost Sokolov měla největší pokles rentability tržeb v roce 2016, v porovnání s předchozím rokem tento pokles činil 2 %. V roce 2017 výsledné hodnoty rentability všech porovnávaných společností nevykazují tak velké rozpětí jako v prvním sledovaném období (2013).

Rentabilita investovaného kapitálu

ROI neboli ukazatel míry zisku hodnotí podnikatelskou činnost společností.

Tabulka 15: Rentabilita investovaného kapitálu

Rentabilita investovaného kapitálu					
V %	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
ROI ŠPVS	9,33	10,40	10,40	8,88	8,68
ROI Sokolov	9,69	10,55	10,97	8,57	10,13
ROI Hradec Králové	8,02	7,55	6,40	6,88	6,80
ROI Olomouc	14,84	13,81	12,31	10,98	10,14

Zdroj: vlastní zpracování

Investovaný kapitál je nejvíce zhodnocován v Moravské vodárenské společnosti, ovšem v průběhu sledovaných let návratnost poměrně klesla (o 4 %). Podobný, i když ne tak velký, klesající vývoj zaznamenala i Královehradecká provozní. V případě společnosti ŠPVS i Vodohospodářské společnosti Sokolov lze pozorovat proměnlivý trend. V celém sledovaném období hodnota ROI kolísá, avšak v průměru jen o 1 % u obou společnosti, což může znamenat stabilnější návratnost investovaného kapitálu než v případě dvou největších porovnávaných společností.

AKTIVITA

Ukazatele aktivity informují společnost o tom, zda množství jejích aktiv je v optimálním množství. Přebytečné množství aktiv znamená nadbytečné náklady, které snižují výsledek hospodaření. Nedostatek majetku může znamenat ztrátu případných nových zakázek.

Tabulka 16: Výpočet ukazatelů aktivity

Ukazatele aktivity					
(krát)	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Obrat celkových aktiv	1,17	1,09	1,06	1,08	1,16
Obrat stálých aktiv	3,35	3,46	3,84	3,95	4,20
Obrat zásob	62,60	52,71	51,74	50,64	49,48

Zdroj: vlastní zpracování

Obrat celkových aktiv udává kolikrát se aktiva za rok ve společnosti obrátí. Ukazatel by se měl dle doporučených hodnot pohybovat v rozmezí 1,6–3. V případě analyzované společnosti ŠPVS není toto doporučení splněno ani v jednom sledovaném roce. Hodnota obratu však převyšuje 1. V případě že by byl ukazatel nižší než 1, znamenalo by to neefektivní využití majetku (příliš velký majetek).

Obrat stálých aktiv by měl nabývat vyšších hodnot než obrat aktiv celkových. Tento fakt ŠPVS splňuje v celém analyzovaném období.

Jak již bylo zmíněno u předchozích ukazatelů, nejsou pro společnost zásoby klíčové. Výše zásob je poměrně nízká, což ovlivňuje i obrat zásob. Zásoby se ve společnosti obrátí v průměru 50 krát. V případě, že by tento obrat byl nízký, znamenalo by to, že má společnost zastaralé zásoby a jejich prodej by proběhl s největší pravděpodobností se ztrátou. Ovšem společnost ŠPVS své zásoby používá poměrně často k drobným opravám. Netvoří tak zbytečně nelikvidní zásoby, které by potřebovaly přehnané financování.

Tabulka 17: Výsledné hodnoty dob obratů

Ukazatele aktivity					
(dny)	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Doba obratu zásob	6	7	7	7	7
Doba obratu pohledávek	170	179	166	183	176
Doba obratu závazků	153	167	160	176	161

Zdroj: vlastní zpracování

Doba obratu zásob reflektuje ukazatel obratu zásob, jehož výsledné hodnoty jsou v tabulce 16. Pro společnost ŠPVS není podstatné udržovat příliš vysoké zásoby,

což se projevuje na době jejich obratu. Zásoby jsou v podniku skladovány sedm dní. Obecně by měla být doba obratu zásob co nejnižší, což naše analyzovaná společnost více méně splňuje.

Do výpočtu doby obratu pohledávek vstupují celkové pohledávky a tržby. Vypovídá o tom, za jakou dobu se právě pohledávky přemění na peníze. Hodnota by měla být co nejnižší, aby společnost peníze, které váže v pohledávkách, mohla dále investovat. Analyzovaná společnost vykazuje dlouhé doby obratu pohledávek (v průměru 173 dní). Hlavní příčinou tak vysoké doby obratu je položka krátkodobých dohadných pohledávek, která je tvořena fakturací vodného a stočného, které ještě nebylo přesně vyčísleno. Společnost se pouze domýšlí na základě minulých let.

Fakturace u většiny společností ve vodárenském odvětví probíhá formou měsíčních záloh, čímž se liší od ostatních podniků. Zúčtování konečné spotřeby pak probíhá jednou za rok (v prvních dvou měsících). Zálohy, které odběratelé platí zvyšují hodnotu pasiv. Konkrétně ovlivňují položku krátkodobých závazků, která následně s dlouhodobými závazky určuje dobu obratu závazků. Proto je i tato doba poměrně dlouhá (průměrně 163 dní).

Ve skutečnosti se však nelze těmito dobami řídit. Jak doba obratu pohledávek, tak i doba obratu zásob je v praxi poměrně kratší. Z interních zdrojů společnosti je známo, že průměrná splatnost pohledávek je 14 dní v případě domácností a 10 dní v případě firem. Své závazky pak společnost splácí do 30 dnů.

Níže přiložený graf ukazuje vývoj doby obratu pohledávek a závazků. Obecně platné pravidlo říká, že by doba obratu pohledávek měla být nižší než doba obratu závazků, což v případě analyzované společnosti dodržené není. Společnost platí své závazky v průměru o deset dní dříve než inkasu pohledávky od svých odběratelů.

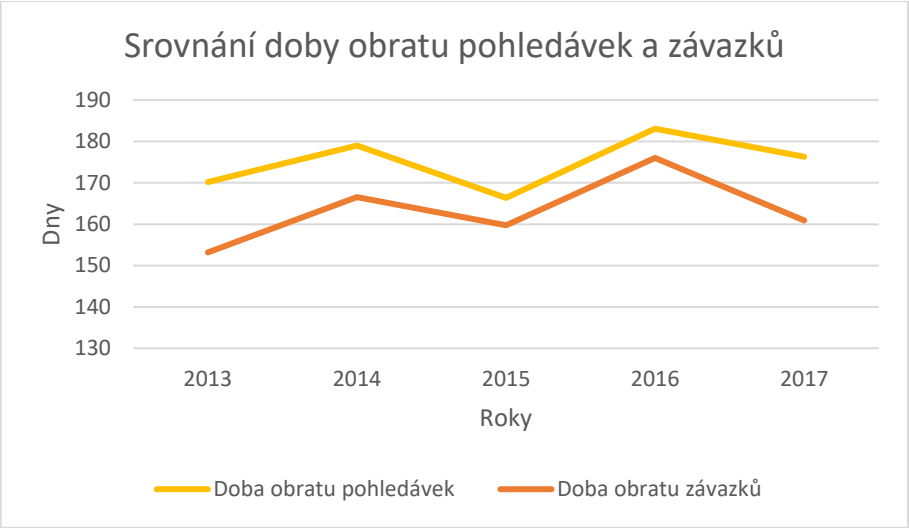

Graf 3: Porovnání doby obratu pohledávek a závazků
Zdroj: vlastní zpracování

ZADLUŽENOST

Ukazatele zadluženosti vypovídají o tom, v jakém poměru je kryt majetek cizími a vlastními zdroji. Zainteresované skupiny zajímá zejména míra celkové zadluženosti společnosti (financováni cizími zdroji).

Tabulka 18: Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti					
V %	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Celková zadluženost	50,55	51,48	50,78	57,51	55,44
Koeficient samofinancování	49,45	48,52	49,22	42,49	44,56

Zdroj: vlastní zpracování

Celková zadluženost stejně jako koeficient samofinancování se v prvních třech analyzovaných letech podíleli na zadlužení společnosti přibližně stejnou měrou 50 %. V letech 2016 a 2017 se tento poměr lehce změnil (55 % a 45 %).

Podle zlatého pravidla financování „50/50“ je podíl celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování v optimálním poměru.

Graf níže pro lepší představivost znázorňuje podíl celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování v letech 2013 až 2017 a vyjadřuje tak finanční strukturu společnosti.

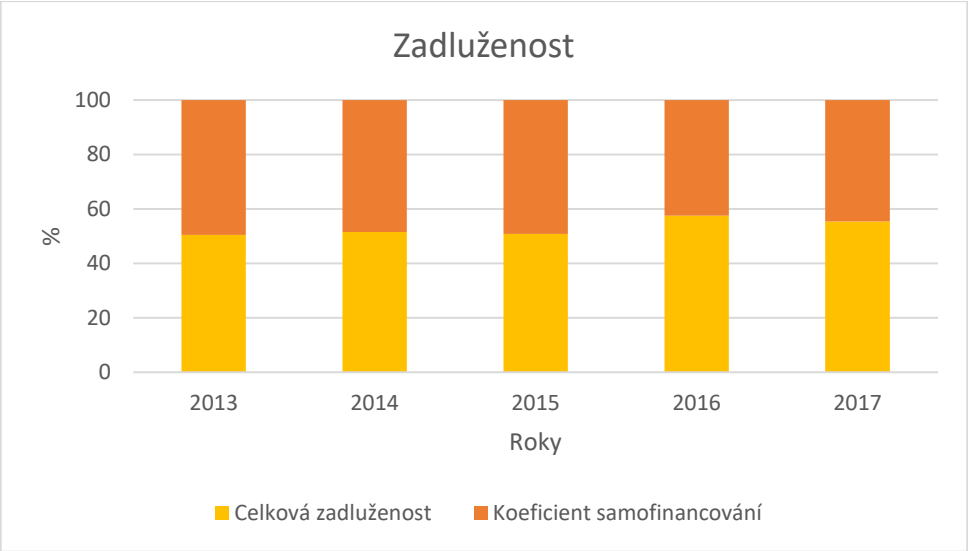

Graf 4: Podíl zadluženosti
Zdroj: vlastní zpracování

LIKVIDITA

Likvidita vypovídá o schopnosti společnosti hradit své závazky. V následujících tabulkách jsou výsledné hodnoty běžné, pohotové a okamžité likvidity analyzované společnosti porovnány s výše zmíněnými podobnými společnostmi ve sledovaných letech 2013–2017. Moravská vodárenská, a.s. – Olomouc, Královéhradecká provozní, a.s. – Hradec Králové a Vodohospodářská společnost Sokolov, s.r.o.

Tabulka 19: Běžná likvidita

Běžná likvidita					
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Šumperk	1,30	1,34	1,53	1,40	1,40
Sokolov	2,65	2,57	2,73	2,77	2,62
Hradec Králové	2,26	2,11	2,04	1,97	1,55
Olomouc	0,97	1,01	1,42	1,24	1,21

Zdroj: vlastní zpracování

Běžná likvidita udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje společnosti. Doporučené rozmezí, ve kterém by měla výsledná hodnota běžné likvidity vycházet, je 1,5–2,5. Toto doporučení splňuje ve všech letech pouze Královéhradecká provozní. Vodohospodářská společnost Sokolov naopak tento interval překračuje, což znamená, že ze všech uvedených společností v tabulce je její solventnost největší. Běžná likvidita Šumperské provozní vodohospodářské společnosti je v porovnání s dvěma výše zmíněnými společnostmi nejhorší, avšak od odporučených hodnot se zásadně nevzdaluje. Moravská vodárenská by naopak v případě nutnosti uhradit

závazky měla značné problémy. Rostoucí hodnota by společnostem obecně zachovala platební schopnost.

Tabulka 20: Pohotová likvidita

Pohotová likvidita					
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Šumperk	1,26	1,30	1,49	1,36	1,35
Sokolov	2,65	2,56	2,72	2,76	2,62
Hradec Králové	2,21	2,07	2,00	1,93	1,52
Olomouc	0,96	1,00	1,41	1,23	1,14

Zdroj: vlastní zpracování

Pohotová likvidita je přísnější než běžná likvidita, protože z oběžných aktiv vyřazuje nejméně likvidní zásoby. Vzhledem k tomu, že se všechny společnosti zabývají provozováním vodovodních a kanalizačních sítí neudržují příliš velké zásoby. Výsledná hodnota pohotové likvidity se tak od té běžné zásadně neliší. Ovšem doporučené rozmezí, ve kterém by měla pohotová likvidita vycházet, je menší (1–1,5). Všechny společnosti by tak uhradily všechny závazky, aniž by musely prodat zásoby. Sokolovská a královéhradecká společnost pak tento interval dokonce překračují, což je zajímavé především pro věřitele. Pro management společností je to naopak znamení, že struktura oběžných aktiv není optimální. Šumperská a olomoucká společnost se drží doporučených hodnot a struktura jejich oběžných aktiv je, alespoň z pohledu likvidity, v pořádku.

Tabulka 21: Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita					
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Šumperk	0,153	0,229	0,448	0,296	0,245
Sokolov	0,003	0,004	0,004	0,002	0,003
Hr. Králové	0,001	0,001	0,000	0,001	0,001
Olomouc	0,001	0,000	0,001	0,001	0,001

Zdroj: vlastní zpracování

Okamžitá likvidita je nejpřísnější zástupce reprezentující likviditu. Vyjadřuje, zda je společnost schopna hradit své závazky pouze s využitím peněz na účtech nebo v pokladnách. Příliš vysoké hodnoty by svědčily o neefektivním využití finančních prostředků, které by mohla společnost využít lepším způsobem. U této likvidity je doporučená hodnota v rozmezí 0,2 až 0,5. Nejlépe ze všech společností, jejichž výsledné hodnoty okamžité likvidity jsou v tabulce výše, vychází právě analyzovaná společnost ŠPVS, která si, i přes mírné kolísání, udržuje stabilní výši peněžních prostředků a je schopná hradit své závazky okamžitě. Zbylé společnosti naopak mají

problém s úhradou okamžitě splatných závazků. Ani v jednom sledovaném roce se hodnota okamžité likvidity nepřiblížila k doporučenému rozmezí (údaje v tabulce jsou uvedeny na 3 desetinná místa, jinak by se v tabulce vyskytovaly většinou nuly a vypovídací hodnota by nebyla příliš velká).

Graf níže přehledně vykresluje výsledné hodnoty všech tří druhů likvidit analyzované společnosti ŠPVS v letech 2013 až 2017. Je patrné, že tyto hodnoty v čase extrémně nekolísají a udržují si konstantní výši.

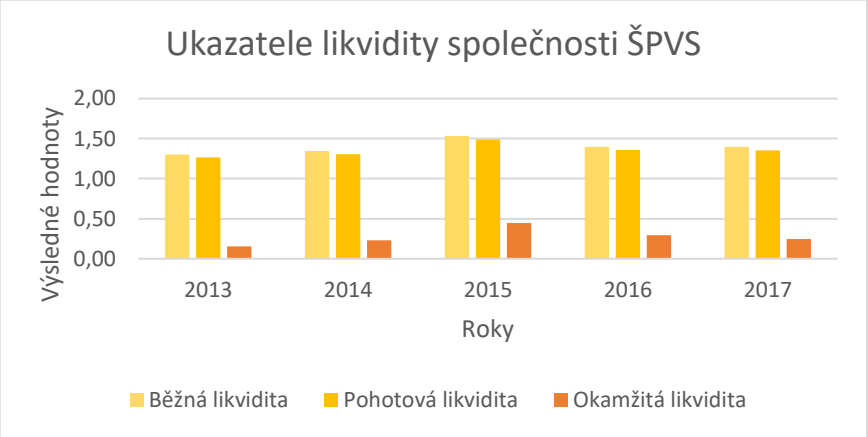

Graf 5: Ukazatele likvidity v letech 2013–2017
Zdroj: vlastní zpracování

PROVOZNÍ UKAZATELE

Provozní ukazatele se orientují na vnitřních chod společností, uplatňují se tedy při vnitřních řízení (zejména managementem). Opírají se o tokové veličiny, ve většině případů o náklady.

Mzdová produktivita

Tabulka 22: Mzdová produktivita

Mzdová produktivita					
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Mzdová produktivita	4,96	4,92	5,21	4,90	4,94

Zdroj: vlastní zpracování

Mzdová produktivita vypovídá o tom, kolik korun tržeb (výnosů) připadá na 1 korunu vyplacených mezd. V případě výsledné hodnoty větší než 1 je společnost schopna v plné výši hradit mzdové náklady. Společnost ŠPVS má ve všech letech mzdovou produktivitu nad doporučenými hodnotami, což vypovídá o její schopnosti uspokojit všechny zaměstnance formou odpovídající mzdy. Hodnota se ve sledovaném období prakticky neměnila. Největší patrná změna (o 0,3) v porovnání s ostatními roky byla v roce 2015.

Nákladovost výnosů

Tabulka 23: Nákladovost výnosů

Nákladovost výnosů					
V %	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Nákladovost výnosů	93,65	92,37	92,59	93,69	93,80

Zdroj: vlastní zpracování

Nákladovost výnosů (v případě analyzované společnosti zejména tržeb za vlastní výrobky a služby) vyjadřuje, jak moc jsou výnosy firmy zatíženy celkovými náklady. Dle odborné literatury by hodnota tohoto ukazatele měla v čase klesat. Toto doporučení však analyzovaná společnost nesplňuje. Vývoj ukazatele je kolísavý, dá se říct, že se jeho hodnota v čase výrazně nemění. Výnosy a náklady se v letech výrazně nemění, pokud dojde k navýšení jedné položky změní se přímo úměrně i položka druhá, proto se výsledná hodnota prakticky nemění.

2.3.4 Soustavy ukazatelů

Soustavy ukazatelů slouží k posouzení celkové ekonomické situace společnosti. Jsou složené z vybraných dílčích ukazatelů. Bonitní ukazatele reprezentuje Index bonity, bankrotní ukazatele potom index IN05.

Index bonity

Index bonity, jinak nazývaná indikátor bonity, určuje kvalitu společnosti na základě výkonnosti a finanční situaci. Na základě výsledků tohoto indexu se určuje riziko, které sebou nese případná finanční spolupráce se společností. Za celkové výkony byly dosazeny tržby za vlastní výrobky a služby, protože tvoří většinu všech výnosů.

Tabulka 24: Index bonity

Index bonity		**Koeficient**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
x_1	cash flow/cizí zdroje	1,5	0,35	0,46	0,41	0,30	0,20
x_2	celková aktiva/cizí zdroje	0,08	0,16	0,16	0,16	0,14	0,14
x_3	EBT/celková aktiva	10	0,93	1,04	1,04	0,89	0,87
x_4	EBT/celkové výkony	5	0,40	0,48	0,49	0,41	0,37
x_5	zásoby/celkové výkony	0,3	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
x_6	celkové výkony/celková aktiva	0,1	0,12	0,11	0,11	0,11	0,12
Výsledná hodnota			**1,97**	**2,25**	**2,21**	**1,85**	**1,71**

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledná hodnota indexu bonity se ve všech letech pohybovala v rozmezí 1,5–2,2, toto výsledné inovované rozmezí hodnotí bonitu společnosti jako dobrou (viz tabulka 2: Výsledné hodnoty indexu bonity, str. 31). Čím větší by tato hodnota byla, tím by to pro společnost bylo lepší.

IN05

Vybraný bankrotní model IN05 informuje o tom, jestli bude společnost tvořit v budoucnosti hodnotu anebo s jakou pravděpodobností směřuje ke krachu.

Tabulka 25: IN05

Index IN05	Váha	2013	2014	2015	2016	2017
celková aktiva/cizí kapitál	0,13	0,26	0,25	0,26	0,23	0,23
EBIT/úroky	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EBIT/celková aktiva	3,97	0,37	0,41	0,39	0,35	0,35
výnosy/celková aktiva	0,21	0,25	0,23	0,24	0,23	0,25
oběžná aktiva/krátkodobé závazky	0,09	0,12	0,12	0,14	0,13	0,13
Výsledná hodnota		**0,99**	**1,01**	**1,03**	**0,93**	**0,95**

Zdroj: vlastní zpracování

Společnost v žádném sledovaném roce neevidovala nákladové úroky, proto je druhý řádek nulový. Tento fakt však může ovlivnit výsledek jen nepatrně, protože v případě že by byly nákladové úroky, byť jen nepatrné, automaticky by se za výsledek poměru EBIT a úroků dosazovalo číslo 9 (místo nul by pak vyšla hodnota 0,36). Výsledné hodnoty spadají ve všech sledovaných letech do intervalu 0,9–1,6 (i v případě nenulové položky nákladových úroků). Společnost má tedy 50 % pravděpodobnost, že zkrachuje, na druhou stranu však se 70 % pravděpodobností bude tvořit budoucí hodnotu.

Graf níže graficky znázorňuje výsledné hodnoty indexu. Rozdíl v letech je téměř nepatrný, proto by se situace firmy dala označit za stabilní.

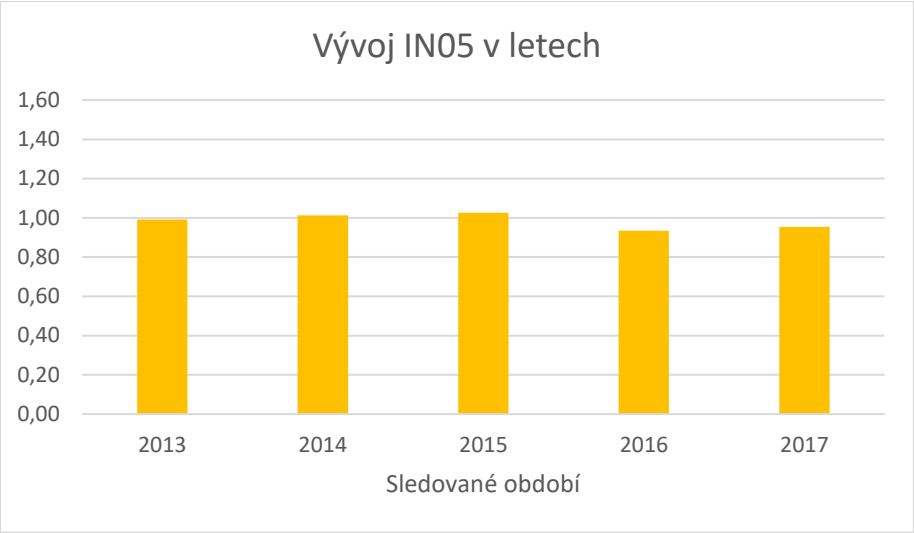

Graf 6: Vývoj IN05 ve sledovaném období
Zdroj: vlastní zpracování

2.3.5 Shrnutí finanční analýzy

Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a. s., která se zabývá poskytování vodovodních a kanalizačních sítí má v tomto oboru velmi silné postavení. S největším partnerem, společností Vodohospodářská zařízení Šumperk, a.s., která vlastní většinu provozované sítě, dosahují skvělých výsledků. Využitím účetních výkazů, které sloužily jako zdroj informací, byla provedena finanční analýza společnosti ŠPVS za rok 2013 až 2017.

Zástupce bonitních ukazatelů, kterým byl zvolen **index bonity**, poukazuje na dobrou finanční situaci společnosti. Výsledná hodnota byla nejlepší v letech 2014 a 2015. V tyto roky byl nejlepší výsledek hospodaření a zároveň i výše čistého provozního cash flow. V dalších letech index bonity klesl, právě z důvodu poklesu zisku a cash flow. Ovšem bonita firmy se tím výrazně nezměnila a udržuje si konstantní výši. Bankrotní modely reprezentuje **index IN05**. Tento ukazatel poukazuje na jisté rezervy. Společnost i přes fakt, že jí hrozí bankrot z 50 %, je schopna se 70 % pravděpodobností vytvářet budoucí hodnotu. Hodnota tohoto indexu se v čase téměř nemění. Tento fakt pouze potvrzuje stabilitu firmy.

U **horizontální analýzy aktiv** dochází zejména u dlouhodobého majetku ke každoročnímu poklesu. Tento fakt je způsoben převážně odpisy, které hodnotu tohoto majetku snižují. Nejvýznamnější položkou u oběžných aktiv jsou krátkodobé

pohledávky. U vodárenských společností dochází k fakturaci vody pro domácnosti jednou za rok. V průběhu roku má tak společnost velmi vysokou hodnotu dohadných účtů, které jsou součástí právě krátkodobých pohledávek. Management firmy se na základě předchozích let pouze domnívá, jak vysoká bude finální výše fakturace. V případě horizontální analýzy pasiv je situace obdobná jako u aktiv. Vlastní kapitál se v průběhu let výrazně nemění, případné změny ovlivňuje pouze výsledek hospodaření z minulých let, který se výrazněji snížil pouze v roce 2016. U cizích zdrojů dochází k obdobnému problému fakturace. Domácnosti platí měsíční zálohy na vodné a stočné, které jim je vyfakturováno vždy jednou ročně. Společnost tyto zálohy eviduje na účtu krátkodobých přijatých záloh, které jsou dominantní položkou krátkodobých závazků, jejíž hodnota v čase kolísá. Dlouhodobé závazky jsou v prvních dvou sledovaných letech nulové, v dalších letech pak jejich hodnota není významně vyšší.

Vertikální analýza aktiv a pasiv vyjadřuje strukturu celkových aktiv a pasiv (procentní zastoupení jednotlivých položek). V případě společnosti ŠPVS se struktura aktiv a pasiv v čase nemění a procentní zastoupení položek je konstantní. Největší podíl na aktivech mají právě oběžná aktiva, jak již bylo zmíněno u horizontální analýzy, díky krátkodobým pohledávkám a dohadným účtům aktivním. Vlastní kapitál a cizí zdroje se na celkové výši pasiv podílí stejným dílem. Z 50 % tvoří pasiva vlastní kapitál s nejvýznamnější položkou základního kapitálu. Stejnou měrou se pak podílí i cizí zdroje, u kterých dominují krátkodobé závazky, tvořené přijatými zálohami od odběratelů.

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty, stejné jako u horizontální analýzy aktiv a pasiv, udává meziroční změny v tomto výkazu. Vyjma roku 2014, kdy tržby mírně poklesly, lze pozorovat rostoucí vývoj. Nejvyšší tržby společnost evidovala v roce 2017, kdy se meziročně zvýšily o 4 %. Výkonová spotřeba, osobní náklady a úpravy hodnot v provozní oblasti zaznamenávají taktéž rostoucí trend. Ostatní provozní výnosy mají podobný vývoj jako tržby, kdy pouze v roce 2014 byl patrný pokles, jinak dochází k meziročnímu navyšování těchto výnosů. Ostatní provozní náklady naopak v čase klesají. Největší pokles o 84 % byl v roce 2017. Provozní výsledek hospodaření byl první tři analyzované roky rostoucí, v roce 2016 je patrný pokles, který přetrval i do roku 2017. Finanční výsledek hospodaření vykazuje podobný vývoj. Výsledek hospodaření za účetní období, s poklesem o 18 % v roce 2016, zaznamenával kladnou změnu. Největší v roce 2014 o 19 % oproti roku 2013.

Největší podíl (98 %) na celkových výnosech, který zaznamenává **vertikální analýza výkazu zisku a ztráty**, tvoří tržby za prodej výrobků a služeb. V případě analyzované společnosti jsou to právě tržby za poskytované služby. Na celkových nákladech se nejvíce podílí výkonová spotřeba (z 60 %). Druhou významnou položkou nákladů jsou osobní náklady. Rozložení celkových výnosů i nákladů se v čase zásadně nemění.

Čistý pracovní kapitál a čisté peněžní prostředky zastupují **rozdílové ukazatele**. První zmíněný ukazatel ČPK byl ve všech sledovaných letech v kladných číslech. Nejvyšší hodnota 71 milionu korun byla v roce 2015. Společnost je schopna hradit své závazky, případně má volné prostředky pro investice. Na druhou stranu hodnoty ČPP jsou ve všech letech záporné. Příčinou jsou krátkodobé pohledávky, které, jak už bylo výše zmíněno, jsou tvořeny dohadnými účty. Z finanční terminologie vyplývá, že společnost není schopna hradit okamžitě splatné závazky jen za pomocí peněžních prostředků. Ovšem v našem odvětví, převážně díky fakturacím jednou za rok a díky platbám měsíčních záloh, tento stav nepredikuje platební neschopnost.

Ukazatele rentability v souhrnu vyjadřují ziskovost společnosti ve všech sledovaných letech. Rentabilita vlastního kapitálu je v meziročním vyjádření téměř neměnná (16–17 %). V porovnání s podobnými společnostmi je potom obstojná a investorům se jejich investice vyplatí. Rentabilita aktiv by měla být nižší než rentabilita vlastního kapitálu, což analyzovaná společnost splňuje ve všech letech a v porovnání taktéž s podobnými společnostmi je na dobré úrovni. V čase se pak hodnota výrazně nemění (rozmezí 9–10 %). Rentabilita tržeb i rentabilita investovaného kapitálu mají v čase kolísavou tendenci, ovšem výkyvy jsou maximálně o 1 %.

V případě **ukazatelů aktivity** jsou největší odchylky od doporučení zjevné u dob obratu pohledávek a závazků. Doba obratu pohledávek (175 dní) by měla být nižší než doba obratu závazků (165 dní). Aby společnost dříve peníze inkasovala a následně je mohla použít na úhradu pohledávek. V případě společnosti ŠPVS toto pravidlo neplatí. Doby obratu obou ukazatelů jsou poměrně vysoké. Svoje závazky hradí v průměru o deset dní dříve než, inkasuje peněžní prostředky za pohledávky. Doba obratu zásob je sedm dní, společnost neudržuje veliké zásoby, protože je používá jen pro běžné opravy majetku, nebo při realizaci menších zakázek. Obrat zásob je tím pádem poměrně veliký (zásoby se ve společnosti obrátí průměrně 53krát). Obrat stálých aktiv by měl nabývat vyšších

hodnot než obrat aktiv celkových. Tento fakt ŠPVS splňuje v celém analyzovaném období.

U **ukazatelů zadluženosti** se celková zadluženost stejně jako koeficient samofinancování v první třech analyzovaných letech podíleli na zadlužení společnosti přibližně stejnou měrou 50 %. V letech 2016 a 2017 se tento poměr lehce změnil (55 % a 45 %). Podle zlatého pravidla financování „50/50“ je podíl celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování v optimálním poměru.

Ukazatele likvidity vypovídají o schopnosti hradit závazky. Z pohledu běžné likvidity není společnost schopna hradit své závazky. Výsledné hodnoty se však jen těsně nevlezly do doporučeného intervalu. Naopak pohotová likvidita doporučené rozmezí splňuje. Vzhledem k tomu, že se společnost zabývá provozováním vodovodních a kanalizačních sítí neudržuje příliš velké zásoby. Výsledná hodnota pohotové likvidity se tak od té běžné zásadně neliší, ovšem doporučené rozmezí, ve kterém by měla pohotová likvidita vycházet, je menší. Okamžitá likvidita představuje nepřísnější zástupce ukazatelů likvidit. Vyjadřuje, zda je společnost schopna hradit své závazky pouze s využitím peněz na účtech nebo v pokladnách. Společnost ŠPVS si udržuje, i přes mírné kolísání, konstantní výši peněžních prostředků, které zajišťují její solventnost.

Provozní ukazatele reprezentuje mzdová produktivita a nákladovost výnosů. Společnost ŠPVS má ve všech letech mzdovou produktivitu nad doporučenými hodnotami, což vypovídá o její schopnosti uspokojit všechny zaměstnance formou odpovídající mzdy. Hodnota se ve sledovaném období prakticky neměnila. Největší patrná změna (o 0,3) v porovnání s ostatními roky byla v roce 2015. Nákladovost výnosů by měla v čase klesat, tento fakt společnost nesplňuje a vývoj ukazatele v čase kolísá (hodnota ve sledovaném období se výrazně nemění).

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ, PŘÍNOS NÁVRHŮ ŘEŠENÍ

V návrhové části práce budou nastíněna opatření, jež povedou ke zlepšení finanční situace společnosti. Z provedené finanční analýzy Šumperské provozně vodohospodářské společnosti, a.s. vyplývá jistá finanční stabilita společnosti. Výsledky u většiny ukazatelů vycházejí v doporučených hodnotách a dobrou finanční situaci společnosti pouze potvrzují. Jeden z problému, který lze pozorovat ve výsledných hodnotách, je patrný v případě doby obratu závazků a pohledávek. Největší podíl na tak vysokých hodnotách však mají krátkodobé závazky a pohledávky, které jsou tvořeny dohadnými účty aktivními a přijatými zálohami. Ve vodohospodářství jsou tyto účty běžně využívané, z toho důvodu nejsou dlouhé doby obratu nic neobvyklého. V případě, že bychom neuvažovali jejich výši, by hodnota vycházela podstatně nižší (doba obratu pohledávek by byla kolem 46 dnů a doba obratu závazků průměrně 60 dnů). Další problém, jehož návrh na odstranění bude dále nastíněn, se týká likvidity. Nedá se říci, že se jedná přímo o problém. Společnost je schopna hradit plně své závazky, pokud nejsou uvažovány již výše zmíněné položky dohadných účtů a přijatých záloh. V případě okamžité likvidity, která je zaměřena pouze na peněžní prostředky a okamžitě splatné závazky, jsou výsledné hodnoty v doporučeném rozmezí určeném pro tento druh likvidity. Pokud bychom však odečetli hodnotu krátkodobých přijatých záloh, které jsou součástí vyúčtování za vodné a stočné, výsledné hodnoty by se zvýšily (viz tabulka níže).

Tabulka 26: Přepočítaná okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita					
	2013	2014	2015	2016	2017
ŠPVS	0,39	0,58	1,26	0,84	0,74

Zdroj: vlastní zpracování

Společnost disponuje v průběhu celého sledovaného období vysokou hodnotou peněžních prostředků na účtech a v pokladnách. Tyto finanční prostředky nejsou všechny využívány k placení závazků, což může znamenat příležitost pro jejich zhodnocení. Proto bude v návrzích představeno několik možností jejich efektivního využití.

3.1 Využití volných peněžních prostředků

Možností, jak efektivně zhodnotit volné finanční prostředky, je více. Celková částka vyčleněná ke zhodnocení na základě konzultace se zástupci společnosti je 10 000 000 Kč. Tato částka bude rozložena do několika různých druhů služeb a postupně zhodnocována.

V případě uložení peněz na účty bank jsou vklady ze zákona pojištěny do maximální výše odpovídající 100 000 EUR (částka odpovídá zhruba 2 500 000 Kč v závislosti na kurzu vyhlášeného ČNB) na jednoho klienta u jedné banky (bez spoluúčasti). Proto v případě investování vyšších částek je rozumné využít služeb více bank (27).

3.1.1 Spořicí účet

První možností, jak bezpečně zhodnotit volné peněžní prostředky, je založení spořicího účtu. Pro účely spoření bylo vyčleněno 2 500 000 Kč právě z důvodu výše zmíněného pojištění vkladu do 100 000 EUR. Nejvýhodnější spořicí účet pro podnikatele nabízí banka Creditas. Ostatní společnosti nabízející spořicí účty pro podniky jej nabízí jen do výše ročního obratu 100 milionů korun. ŠPVS však tento obrat překračuje, proto je banka Creditas jedinou možností využití zhodnocení peněz formou spořicího účtu. Vklady vyšší než 750 tisíc korun jsou zhodnocovány roční úrokovou sazbou 1,1 %. Délka spoření není nijak omezena, stejně jako výše vkladu. Výhodou založení spořicího účtu u této banky je možnost nakládat s našetřenými penězi podle vlastních potřeb. Vedení účtu, příchozí a odchozí platby jsou zdarma. Podmínkou taktéž není využívání jiných služeb nabízených bankou. Podle počtu let spoření se odvíjí i výsledná hodnota úroků (28).

Tabulka 27: Spořicí účet

Spořicí účet banky Creditas				
Počet let spoření	**Počáteční vklad**	**Roční úroková sazba**	**Úroky po zdanění**	**Naspořeno celkem**
1	2 500 000 Kč	1,10%	22 835 Kč	2 522 835 Kč
2	2 500 000 Kč	1,10%	45 885 Kč	2 545 885 Kč
3	2 500 000 Kč	1,10%	69 151 Kč	2 569 151 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce výše jsou představeny tři možnosti spoření rozděleny právě podle celkové doby spoření. Největší úrok je patrný po třech letech. Úroky jsou připisovány vždy poslední dne v měsíci. Dochází tak k jejich kapitalizaci (vklad je zhodnocován společně

s připsanými úroky). Úroky jsou již očištěny o zákonnou 15 % daň. Spořicí účty obecně nabízí bezpečnou formu zhodnocení, které ovšem odpovídá i velmi nízký úrok.

3.1.2 Termínovaný vklad

Termínovaný vklad se od spořícího účtu liší tím, že peníze na něm uložené nelze po určitou dobu vybírat a nijak s nimi disponovat. Vklady dělíme podle délky vázací doby na:

- krátkodobé termínované vklady (sedm dní až rok),
- střednědobé termínované vklady (dva až tři roky),
- dlouhodobé termínované vklady (čtyři roky a více) (29).

Obecně lze říci, že čím déle budou peníze uloženy, tím vyšší úrok banky nabídnou. Pro další zpracování byly vybrány dvě instituce, které nabízejí nejlepší zhodnocení v závislosti na době uložení počátečního vkladu. Částka vyčleněná pro uložení na termínovaný vklad je na základě dohody se společností ve výši 2 500 000 Kč.

Banka CREDITAS

Termínovaný vklad banky Creditas je založen k běžnému účtu, jehož vedení je zdarma (v případě, že zákazník u banky účet ještě nemá, bude mu založen společně s termínovaným vkladem). Minimální výše vkladu je 5 000 Kč. Úroky jsou připisovány na běžný účet každý měsíc. V průběhu sjednaného období termínovaného vkladu nejsou peněžní prostředky disponibilní. Klient je oprávněn jednou během trvání tohoto období předčasně vybrat až 20 % ze sjednané výše vkladu. Pro lepší představu jsou v tabulce níže uvedeny tři možnosti uložení peněz právě v závislosti na délce uložení. Úrok roste s dobou uložení. Čistý výnos je již očištěn o zákonnou 15 % daň (30).

Tabulka 28: Termínované vklady CREDITAS

Termínované vklady CREDITAS			
Počet let uložení	**Výše vkladu**	**Roční úroková sazba**	**Čistý výnos**
1	2 500 000 Kč	1,60%	34 000 Kč
3	2 500 000 Kč	2%	127 500 Kč
5	2 500 000 Kč	2,20%	233 750 Kč
10	2 500 000 Kč	3,10%	658 750 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nejlépe by společnost ŠPVS zhodnotila volné peněžní prostředky u této banky v případě, že by je uložila na termínovaný vklad v délce uložení deset let. Čistý výnos by byl ve výši 658 750 Kč.

Spořitelní družstvo NEY

Druhou společností nabízející jedny z nejvýhodnějších termínovaných vkladů je Spořitelní družstvo NEY. Minimální výše vkladu není určena. Zřízení a vedení účtu je zdarma. V případě předčasného výběru vkladu je účtován poplatek max. 5 % vkladu (individuálně, na základě posouzení žádosti). Stejně jako u banky Creditas rostou úroky přímo úměrně s dobou uložení. V tabulce jsou představeny vklady podle délky uložení a úroky z nich plynoucí. Od výnosů je již také odečtena 15 % daň (31).

Tabulka 29: Termínované vklady NEY

Termínované vklady NEY			
Počet let uložení	**Výše vkladu**	**Roční úroková sazba**	**Čistý výnos**
1	2 500 000 Kč	1,80%	38 250 Kč
3	2 500 000 Kč	2,40%	153 000 Kč
5	2 500 000 Kč	2,60%	276 250 Kč
10	2 500 000 Kč	2,80%	595 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvýhodnější je i v tomto případě využití termínovaného vkladu na deset let. Čistý výnos by potom byl 595 000 Kč. Spořitelní družstvo NEY, v porovnání s bankou CREDITAS, nabízí výhodnější úrokovou sazbu pro dobu uložení jeden rok, dva roky a pět let. U termínovaného vkladu na deset let je výhodnější úrok u banky CREDITAS.

3.1.3 Investice do úvěrů

Investování do úvěrů probíhá pomocí platforem P2B (peer to business – lidé půjčují firmám), které jsou obdobou platforem P2P (peer to peer – lidé půjčují lidem). Částky, které jsou pomocí tohoto portálu investovány jsou podstatně vyšší, což ovšem představuje také vyšší úrok. Platforma P2B představuje investiční nástroj, kde investor neposkytuje půjčku přímo dlužníkovi, ale pouze si kupuje část již existující úvěrové pohledávky. Nezastupuje tak roli risk manažera, který musí prověřovat bezpečnost a návratnost investice (32).

Česká investiční platforma P2B Bondster nabízí podnikatelům úvěr zajištěný oproti zástavě nemovitosti. Potenciální investoři tak mají možnost se díky této platformě podílet

na financování těchto úvěrů. V případě že dlužník nesplácí, dojde ke zpeněžení jeho zástavy. Na rozdíl od běžných téměř bezrizikových možností investování, které byly představeny výše, představují půjčky do úvěrů velmi zajímavou, avšak rizikovější, možnost zhodnocení, v průměru 10 % ročně (33).

K investování formou tohoto typu zhodnocení bylo společností vyčleněno 5 000 000 Kč. Nejvýhodnější je tuto částku rozdělit mezi více úvěrů. Pro konkrétní představu byly vybrány dva úvěry. Zhodnocení investic do těchto úvěrů je představeno v tabulce níže. Celkový výnos z obou investic je 460 000 Kč.

Tabulka 30: Přehled investic

	Počáteční investice	Roční úroková sazba	Výnos
1. investice	4 000 000 Kč	9%	360 000 Kč
2. investice	1 000 000 Kč	10%	100 000 Kč
Celkem	5 000 000 Kč	-	460 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

3.1.4 Přínos návrhů

Pokud by společnost zrealizovala všechny výše zmíněné návrhy došlo by ke snížení peněžních prostředků. Tím pádem by došlo ke snížení hodnoty okamžité likvidity. Celkový výnos ze všech investic (spořicí i termínovaný vklad na jeden rok) by byl 521 058 Kč. Tyto prostředky by mohly být využity na modernizaci technologií potřebných pro práci zaměstnanců pracujících v terénu. Například k investici do rozvoje technologie Smart Metering, která je založena na měření spotřeby energie za pomocí tzv. Smart Meterů (elektronické zařízení, které dokáže zaznamenávat spotřebu vody a odesílat tyto data přímo na centrálu ke zpracování – monitoring a vyúčtování).

Tabulka 31: Okamžitá likvidita po aplikování návrhů

Okamžitá likvidita		
	Před investicemi	Po investicích
ŠPVS	0,74	0,52

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky výše je zřejmé, že se hodnota okamžité likvidity po vynaložení části peněžních prostředků k investování přiblížila doporučenému rozmezí.

3.2 Zvýšení tržeb poskytováním služeb širokému okolí

Hlavní podnikatelskou činností Šumperské provozně vodohospodářské společnosti je provozování distribuční sítě, která je majetkem společnosti Vodohospodářská zařízení Šumperk. Zisk, kterého dosahuje touto činností, je však regulován státem a potenciál růstu je prakticky nulový. Klíčem navýšení tržeb jsou tedy aktivity, které jsou poskytovány jiným subjektům. Společnost kromě provozování sítě nabízí hned několik služeb, které může využít prakticky kdokoliv. Jedná se například o revize kanalizací televizní kamerou, projektovou a inženýrskou činnost, trasování potrubí (vyhledávání poruch) nebo tlakové čištění kanalizací, svoz a likvidaci splašků. Prostředkem k navýšení tržeb pramenící z těchto činností je marketing. Vhodnou formou propagace lze rozšířit tyto služby do povědomí širokého okolí společnosti a zvýšit tak šanci na jejich využití. V dnešní moderní době je právě účet na sociálních sítích mnohdy klíčovým prvkem. Dále budou nastíněny dvě možnosti této formy zviditelnění – Facebook a LinkedIn.

3.2.1 Facebook

Facebook je rozsáhlá sociální síť, která je využívána 2 miliardami aktivních uživatelů. Původně tento systém sloužil pouze pro studenty Harvardovy univerzity. Netrvalo však dlouho a rozšířil se po celém světě. Facebookový profil má v dnešní době téměř každý. Společnost, která chce držet krok, by jej měla vlastnit také. Založení je jednoduché a dle instrukcí, které celý procese tvorby profilu provází, nezabere ani moc času. Takto vytvořený účet pak umožňuje širokou možnost využití. Výhodou sociálních sítí je rychlost šíření informací. Toho by společnost mohla využít k informování občanů v případě, nastane-li například neočekávaný problém v podobě poruchy na vodovodech. Nedílnou součástí je možnost stávajících zákazníků poskytnout své zkušenosti nejen novým potenciální zákazníkům, ale také jako zpětnou vazbu samotné společnosti. Komerční využití sociální sítě reprezentuje reklama (textové inzeráty doplněné o obrázky). Je pouze na uvážení společnosti, jak velkou částku investuje a určí tím dosah a frekvenci tohoto šíření informací.

3.2.2 LinkedIn

LinkedIn představuje profesně orientovanou sociální síť. Uživatelé ji využívají například k publikaci životopisů, což představuje pro společnost místo, kde hledat případné nové zaměstnance vlastním přičiněním. V České republice tuto sociální síť využívá přes 1,5 milionů uživatelů, celkově je to potom přes 500 milionů uživatelů ve více než 200 zemích. Počet členů stále roste. LinkedIn spojuje také samotné zaměstnance, umožňuje vyhledat stávající i bývalé kolegy a tím přispívá k posilování kolektivu. Na rozdíl od Facebooku umožňuje cílení na profese a firmy. Reklama formou této sociální sítě však není tak využívaná, uživatelé nejsou příliš aktivní, proto její cena je v porovnání s jinými sítěmi vyšší.

ZÁVĚR

Primárním cílem bakalářské práce bylo prostřednictvím finanční analýzy zhodnotit celkovou finanční situaci Šumperské provozně vodohospodářské společnosti v letech 2013–2017 a navrhnout vhodná opatření k odstranění nedostatků. Informace pro vypracování analýzy byly čerpány z účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisku a ztráty) a výročních zpráv společnosti za jednotlivé roky.

V první části byly vymezeny teoretické pojmy. Podrobněji byly vysvětleny vybrané ekonomické ukazatele, jejich vzorce a doporučené výsledné hodnoty.

Druhá část obsahovala nejprve představení analyzované společnosti (základní informace a historie společnosti). Následně byla provedena analýza okolí společnosti pomocí PESTLE analýzy, Porterova modelu pěti sil a interní analýzy 7S. V závěru druhé části pak byla vypracována samotná finanční analýza. Došlo k praktickému využití zástupců absolutních, rozdílových, poměrových a provozních ukazatelů. V neposlední řadě byly využity také zástupci bankrotních a bonitních modelů. Zjištěné výsledné hodnoty byly pro větší přehlednost zpracovány do tabulek a grafů. Z takto provedené finanční analýzy bylo zjištěno, že společnost ŠPVS lze vnímat jako stabilní a prosperující. Mírné nedostatky byly pozorovány v době obratu pohledávek a závazků, které však byly správným pochopením samotné činnosti označeny jako nevýznamné. Hlavní problém, který však nelze označovat jako pravý problém, je s likviditou. Společnost disponuje příliš vysokými částkami na účtech a v pokladnách. Tyto prostředky však nejsou významně zhodnocovány ani jiným způsobem využívány.

V poslední části tak byly představeny možnosti zhodnocení volných peněžních prostředků. V první řade založení spořicího účtu, který je přeci jen úročen více než peníze na běžném účtu. Dále pak uložení zvolené části peněz na termínovaný vklad, který se liší dobou uložení vkladu. Posledním návrhem zhodnocení kapitálu byla investice do zajištěných půjček, které sice představují největší riziko, ale zároveň znamenají největší zhodnocení. Posledním návrhem, který však nesouvisel s výsledky finanční analýzy přímo, byla možnost využití sociálních sítí. Konkrétně založení profilů na Facebooku a LinkedIn, které by pomohly k rozšíření povědomí o službách společnosti a zvýšily tak tržby plynoucí z jejich poskytování. Věřím, že se povedlo naplnit hlavní cíle bakalářské práce a návrhy poslouží společnosti jako podklady ke zdokonalení její finanční pozice.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

(1) BOUČKOVÁ, Jana. *Marketing*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, xvii, 432 s. : il. ISBN 80-7179-577-1.

(2) PESTLE analýza. *ManagementMania.com* [online]. Wilmington (DE): Creative Commons BY-NC, 2011 [cit. 2018-12-02]. Dostupné z: https://managementmania.com/cs/pestle-analyza

(3) KOTLER, Philip a Gary ARMSTRONG. *Marketing*. Praha: Grada, 2004, 855 s. ISBN 978-80-247-0513-2.

(4) GRASSEOVÁ, Monika, Radek DUBEC a David ŘEHÁK. *Analýza v rukou manažera: 33 nejpoužívanějších metod strategického řízení*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, 325 s. : il. ; + 1 CD-ROM. ISBN 978-80-251-2621-9.

(5) MALLYA, Thaddeus. *Základy strategického řízení a rozhodování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 246 s. : il., grafy. ISBN 978-80-247-1911-5.

(6) KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Vydání první. V Praze: C.H. Beck, 2015, xxiii, 342 stran : ilustrace. ISBN 978-80-7400-538-1.

(7) KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017, 228 stran : ilustrace, portréty, formuláře. ISBN 978-80-271-0563-2.

(8) SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. : grafy, tab. ISBN 978-80-251-3386-6.

(9) SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy*. 2. dopl. vyd. Praha: Computer Press, 2001, ix, 220 s. : il. ISBN 80-7226-562-8.

(10) BARTOŠ, Vojtěch. *Finanční analýza a plánování [přednáška]*. Brno: VUT v Brně: Fakulta podnikatelská, 2017.

(11) *ŠPVS* [online]. Šumperk: ŠPVS, 2014 [cit. 2018-12-08]. Dostupné z: http://www.spvs.cz/

(12) *Výroční zpráva ŠPVS, a.s. za rok 2017*. Šumperk: ŠPVS, 2018, b.r.

(13) Velká Británie: Vztahy země s EU. *BusinessInfo.cz* [online]. Praha: Czech Trade, c1997-2019 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/velka-britanie-vztahy-zeme-s-eu-19072.html

(14) Cena vody v ČR podléhá striktní regulaci. *O vodárenství.cz* [online]. Praha: MAURI, 2018 [cit. 2019-03-23]. Dostupné z: http://www.ovodarenstvi.cz/clanky/cena-vody-v-cr-podleha-striktni-regulaci

(15) Míra inflace. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2019 [cit. 2019-03-23]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/mira_inflace

(16) Mzdy a náklady práce. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2019 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/prace_a_mzdy_prace

(17) Veřejná databáze: Počet a složení obyvatel. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2019 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&katalog=31737&pvo=DEM01D#w=

(18) Nezaměstnanost v ČR, vývoj, rok 2019 - 5 let. *Kurzy.cz* [online]. Praha: AliaWeb, c2000-2019 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: https://www.kurzy.cz/makroekonomika/nezamestnanost/

(19) Veřejná databáze: Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2019 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-

objekt&pvo=ZAM03&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&str=v221&u=v228__VUZEMI__100__3123

(20) Nové trendy ve vodárenství. *Oficiální web města Ostravy k životnímu prostředí* [online]. Ostrava: Magistrát města Ostravy, 2019 [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: http://zdravaova.cz/nove-trendy-ve-vodarenstvi-na-konferenci-v-ostrave/

(21) Vodárenství v řeči paragrafů. *O vodárenství.cz* [online]. Praha: MAURI, 2018 [cit. 2019-03-23]. Dostupné z: http://www.ovodarenstvi.cz/clanky/vodarenstvi-v-reci-paragrafu?_fid=a65b

(22) Historická data. *Český hydrometeorologický ústav* [online]. Praha: Český hydrometeorologický ústav, 2019 [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/zakladni-informace

(23) JAKL, Lukáš. *Konkurenční prostředí [ústní sdělení]*. ŠPVS. Jílová 2769/6, Šumperk, 2019.

(24) JAKL, Lukáš. *Re: Informace o společnosti [e-mailová komunikace]*. 14.3.2019 9:32. [cit. 2019-03-16], b.r.

(25) *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2019 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: https://www.czso.cz/

(26) *Justice.cz* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti, 2019 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx

(27) Kolik je pojištěno. *Garanční systém finančního trhu* [online]. Praha: E-solutions, 2016 [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: https://www.garancnisystem.cz/kolik-je-pojisteno/

(28) Spořící účet. *Banka Creditas* [online]. Praha: Banka Creditas, 2019 [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: https://www.creditas.cz/sporici-ucet

(29) Termínované vklady. *Peníze.cz* [online]. Praha: Partners media, c2000-2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://www.penize.cz/terminovane-vklady

(30) Termínované vklady. *Banka Creditas* [online]. Praha: Banka Creditas, 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://www.creditas.cz/terminovane-vklady

(31) Termínovaný vklad pro firmy. *Spořitelní družstvo Ney* [online]. Praha: NEY spořitelní družstvo, 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://www.ney.cz/terminovany-vklad-firmy/

(32) Investice na P2P a P2B platformách: Kolik nesou a jaká jsou rizika. *Peníze.cz* [online]. Praha: Partners media, c2000-2019 [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: https://www.penize.cz/investice/319913-investice-na-p2p-a-p2b-platformach-kolik-nesou-a-jaka-jsou-rizika

(33) *Bondster* [online]. Praha: Bondster Marketplace, 2018 [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: https://www.bondster.com/cz

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj fakturace vody 38
Graf 2: Vývoj čistého pracovního kapitálu a čistých pohotových prostředků 49
Graf 3: Porovnání doby obratu pohledávek a závazků 55
Graf 4: Podíl zadluženosti 56
Graf 5: Ukazatele likvidity v letech 2013–2017 58
Graf 6: Vývoj IN05 ve sledovaném období 61

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Porterův model pěti sil 14
Obrázek 2: Model "7S" 16
Obrázek 3: Členění poměrových ukazatelů 20
Obrázek 4: Logo společnosti 31
Obrázek 5: Organizační struktura ŠPVS 39

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Výsledné hodnoty indexu bonity 28
Tabulka 2: Přehled základní informací o ŠPVS, a.s. 31
Tabulka 3: Cena vodného a stočného 34
Tabulka 4: Horizontální analýza vybraných položek aktiv 42
Tabulka 5: Horizontální analýza vybraných položek pasiv 43
Tabulka 6: Vertikální analýza vybraných položek aktiv 44
Tabulka 7: Vertikální analýza vybraných položek pasiv 45
Tabulka 8: Horizontální analýza vybraných položek VZZ 46
Tabulka 9: Vertikální analýza vybraných položek VZZ 47
Tabulka 10: Výpočet čistého pracovního kapitálu 48
Tabulka 11: Výpočet čistých pohotových prostředků 49
Tabulka 12: Rentabilita vlastního kapitálu 50
Tabulka 13: Rentabilita aktiv 51
Tabulka 14: Rentabilita tržeb 52
Tabulka 15: Rentabilita investovaného kapitálu 52
Tabulka 16: Výpočet ukazatelů aktivity 53
Tabulka 17: Výsledné hodnoty dob obratů 53
Tabulka 18: Ukazatele zadluženosti 55
Tabulka 19: Běžná likvidita 56
Tabulka 20: Pohotová likvidita 57
Tabulka 21: Okamžitá likvidita 57
Tabulka 22: Mzdová produktivita 58
Tabulka 23: Nákladovost výnosů 59
Tabulka 24: Index bonity 59
Tabulka 25: IN05 60
Tabulka 26: Přepočítaná okamžitá likvidita 65
Tabulka 27: Spořicí účet 66

Tabulka 28: Termínované vklady CREDITAS 67
Tabulka 29: Termínované vklady NEY 68
Tabulka 30: Přehled investic..... 69
Tabulka 31: Okamžitá likvidita po aplikování návrhů 69

SEZNAM VZORCŮ

Vzorec 1: Absolutní změna 17
Vzorec 2: Absolutní změna v % 17
Vzorec 3: Vertikální analýza 18
Vzorec 4: Čistý pracovní kapitál 18
Vzorec 5: Čisté pohotové prostředky 19
Vzorec 6: Rentabilita vlastního kapitálu 20
Vzorec 7: Rentabilita aktiv 21
Vzorec 8: Rentabilita tržeb 21
Vzorec 9: Rentabilita investovaného kapitálu 21
Vzorec 10: Obrat celkových aktiv 22
Vzorec 11: Obrat stálých aktiv 22
Vzorec 12: Obrat zásob 23
Vzorec 13: Doba obratu zásob 23
Vzorec 14: Doba obratu pohledávek 23
Vzorec 15: Doba obratu závazků 23
Vzorec 16: Celková zadluženost 24
Vzorec 17: Koeficient samofinancování 24
Vzorec 18: Běžná likvidita 25
Vzorec 19: Pohotová likvidita 25
Vzorec 20: Okamžitá likvidita 26
Vzorec 21: Mzdová produktivita 26
Vzorec 22: Nákladovost výnosů 26
Vzorec 23: Index bonity 27
Vzorec 24: Index IN05 29

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (aktiva) v letech 2013–2017, 1. část.....I

Příloha 2: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (aktiva) v letech 2013–2017, 2. část..... II

Příloha 3: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (pasiva) v letech 2013–2017, 1. část III

Příloha 4: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (pasiva) v letech 2013–2017, 2. část IV

Příloha 5: Výkaz zisku a ztráty společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 1. část V

Příloha 6: Výkaz zisku a ztráty společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 2. část VI

Příloha 7: Cash flow společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 1. část.....VII

Příloha 8: Cash flow společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 2. část..... VIII

Příloha 1: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (aktiva) v letech 2013–2017, 1. část

Označení			Aktiva	2013	2014	2015	2016	2017
			AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 37 + 74)	250 611	265 836	283 506	279 714	271 094
B.			**Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 14 + 27)**	87 466	84 060	78 262	76 402	74 905
B.	I.		**Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 + 06 + 09 + 010 + 011)**	2 343	1 699	1 068	703	544
B.	I.	1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje			0	0	0
		2.	Ocenitelná práva	1 640	996	1 068	592	348
			B.I.2.1. Software	1 640	996	1 068	592	348
		5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	703	703	0	111	196
			B.I.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek					30
			B.I.5.2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	703	703		111	166
B.	II.		**Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)**	80 707	77 809	77 192	75 697	74 359
B.	II.	1.	Pozemky a stavby	46 031	43 330	41 391	38 542	35 731
			B.II.1.1. Pozemky	913	913	913	913	910
			B.II.1.2. Stavby	45 118	42 417	40 478	37 629	34 821
		2.	Hmotné movité věci a soubory movitých věcí	19 742	24 175	25 000	26 438	30 980
		4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	8 427	7 815	7 203	6 202	5 608
			B.II.4.3. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	8 427	7 815	7 203	6 202	5 608
		5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	6 507	2 489	3 598	4 515	2 040
			B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	5 407		1 619	3 061	839
			B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 100	2 489	1 979	1 454	1 201

Příloha 2: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (aktiva) v letech 2013–2017, 2. část

Označení			Aktiva	2013	2014	2015	2016	2017
B.	III.		**Dlouhodobý finanční majetek (ř. 28 až 34)**	4 416	4 552	2	2	2
B.	III.	5	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	4 416	4 552	2	2	2
C.			**Oběžná aktiva (ř. 38 + 46 + 68 + 71)**	162 077	180 804	204 418	202 193	194 755
C.	I.		**Zásoby (ř. 39 + 40 + 41 + 44 + 45)**	4 675	5 515	5 812	5 957	6 364
C.	I.	1	Materiál	4 659	5 515	5 812	5 957	6 364
		2	Nedokončená výroba a polotovary	16				
C.	II.		**Pohledávky (ř. 47 + 57)**	138 363	144 531	138 973	153 411	154 213
C.	II.	1	Dlouhodobé pohledávky	1 056	1 159	789	647	818
			C.II.1.1. Pohledávky z obchodních vztahů		47	47	47	47
			C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka	377	505			
			C.II.1.5. Pohledávky - ostatní	679	607	742	600	771
			C.II.1.5.4. Jiné pohledávky	679	607	742	600	771
		2	Krátkodobé pohledávky	137 307	143 372	138 184	152 764	153 395
			C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů	8 772	11 491	10 476	10 947	9 128
			C.II.2.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba		5 000		5 000	5 000
			C.II.2.4. Pohledávky - ostatní	128 535	126 881	127 708	136 817	139 267
			C.II.2.4.3. Stát - daňové pohledávky	23 487	22 400	22 045	24 843	22 908
			C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	218	278	73	630	1 172
			C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní	104 045	103 484	104 864	110 664	114 527
			C.II.2.4.6. Jiné pohledávky	785	719	726	680	660
C.	III.		**Krátkodobý finanční majetek (ř. 69 až 70)**	0	0	0	0	0
C.	IV.		**Peněžní prostředky (ř. 72 až 73)**	19 039	30 758	59 633	42 825	34 178
C.	IV.	1	Peněžní prostředky v pokladně	341	454	5 344	510	309
		2	Peněžní prostředky na účtech	18 698	30 304	54 289	42 315	33 869
D.	I.		**Časové rozlišení (ř. 75 až 77)**	1 068	972	826	1 119	1 434
D.	I.	1	Náklady příštích období	1 068	972	826	1 119	1 434

Příloha 3: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (pasiva) v letech 2013–2017, 1. část

Označení			Rozvaha	2013	2014	2015	2016	2017
			PASIVA CELKEM (ř. 79 + 101 + 141)	250 611	265 836	283 506	279 714	271 094
A.			**Vlastní kapitál (ř. 80 + 84 + 92 + 95 + 99 + 100)**	123 921	128 973	139 539	118 858	120 805
A.	I.		**Základní kapitál (ř. 81 až 83)**	70 806	70 806	70 806	70 806	70 806
		1	Základní kapitál	70 806	70 806	70 806	70 806	70 806
A.	II.		**Ážio (ř. 85 a 86)**	1 209	1 319	8 772	8 772	8 772
A.	II.	2	Kapitálové fondy	1 209	1 319	8 772	8 772	8 772
			A.II.2.1.Ostatní kapitálové fondy	8 772	8 772	8 772	8 772	8 772
			A.II.2.2. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	-7 563	-7 453			
A.	III.		**Fondy ze zisku (ř. 93 + 94)**	18 249	18 303	18 383	18 424	18 497
A.	III.	1	Ostatní rezervní fondy	17 126	17 126	17 126	17 126	17 126
		2	Statutární a ostatní fondy	1 123	1 177	1 257	1 298	1 371
A.	IV.		**Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)**	14 851	16 130	17 894	1 616	2 971
A.	IV.	1	Nerozdělený zisk minulých let	14 851	16 130	17 894	8 448	2 971
		3	Jiný výsledek hospodaření minulých let				-6 832	
A.	V.		**Výsledek hospodaření běžného účetního období (ř. 01 - (+ 80 + 84 + 92 + 95 + 100 + 101 + 141))**	18 806	22 415	23 684	19 240	19 759
B.			**Cizí zdroje (ř. 102 + 107)**	126 573	136 860	143 967	160 856	150 289
B.	I.		**Rezervy (ř. 103 až 106)**	2 058	2 414	10 532	13 363	9 550
B.	I.	2	Rezerva na daň z příjmů	315	889	1 667		
		4	Ostatní rezervy	1 743	1 525	8 865	13 363	9 550
C.			**Závazky (ř. 108 + 123)**	124 515	134 446	133 435	147 493	140 739
C.	I.		**Dlouhodobé závazky (ř. 109 + 112 + 113 + 114 +115 + 116 + 117 + 118 + 119)**	0	0	236	2 780	1 390
C.	I.	4	Závazky z obchodních vztahů				2 780	1 390
		8	Odložený daňový závazek			236		
		9	Závazky - ostatní					25 499
			C.I.9.2. Dohadné účty pasivní					25 499

Příloha 4: Rozvaha společnosti ŠPVS a.s. (pasiva) v letech 2013–2017, 2. část

Označení			Pasiva	2013	2014	2015	2016	2017
C.	II.		**Krátkodobé závazky (ř. 124 + 127 + 128 + 129 + 130 + 131 + 132 + 133)**	124 515	134 446	133 199	144 713	139 349
C.	II.	3	Krátkodobé přijaté zálohy	75 687	81 817	86 032	93 513	93 230
		4	Závazky z obchodních vztahů	18 514	22 315	15 286	17 376	12 755
		8	Závazky ostatní	30 314	30 314	31 881	33 824	33 364
			C.II.8.1. Závazky ke společníkům	524	333	1 205	1 105	1 035
			C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům	3 477	3 582	3 690	3 061	4 088
			C.II.8.4. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	2 140	2 161	2 236	1 861	2 077
			C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace	520	546	621	378	665
			C.II.8.6. Dohadné účty pasivní	23 653	23 692	24 081	27 371	25 499
			C.II.8.7. Jiné závazky			48	48	
D.	I.		**Časové rozlišení (ř. 142 + 143)**	117	3	0	0	0
D.	I.	2	Výnosy příštích období	117	3			

Příloha 5: Výkaz zisku a ztráty společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 1. část

Označení			Výkaz zisku a ztráty	2013	2014	2015	2016	2017
	I.		**Tržby z prodeje výrobků a služeb**	292 648	290 672	300 739	301 660	314 911
A.			**Výkonová spotřeba (ř. 04 + 05 + 06)**	169 709	162 521	163 113	167 940	188 516
A.		2.	Spotřeba materiálu a energie	56 191	50 329	51 406	48 736	47 954
A.		3.	Služby	113 518	112 192	111 707	119 204	140 562
C.			**Aktivace (-)**	-33	-32	-20	-43	-32
D.			**Osobní náklady (ř. 10 + 11)**	85 132	86 334	87 270	88 678	91 422
D.		1.	Mzdové náklady	59 684	59 783	61 282	62 174	64 508
D.		2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní	25 448	26 551	25 988	26 504	26 914
D.			2. 1. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	20 473	20 415	20 842	21 258	21 644
D.			2.2. Ostatní náklady	4 975	6 136	5 146	5 246	5 270
E.			**Úpravy hodnot v provozní oblasti (ř. 15 + 18 + 19)**	8 393	11 349	11 847	12 842	13 233
E.		1.	Úpravy hodnot DNM a DHM	11 103	11 330	11 986	12 846	13 130
E.			1.1. Úpravy hodnot DNM a DHM - trvalé	11 103	11 330	11 986	12 846	13 130
E.		3.	Úpravy hodnot pohledávek	-2 710	19	-139	-4	103
	III.		**Ostatní provozní výnosy (ř. 21 + 22 + 23)**	3 089	2 611	2 727	2 923	3 549
	III.	1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	302	447	146	1 048	1 489
	III.	2.	Tržby z prodeje materiálu	716	688	1 142	977	1 191
	III.	3.	Jiné provozní výnosy	2 071	1 476	1 439	898	869
F.			**Ostatní provozní náklady (ř. 25 až 29)**	9 258	5 855	13 082	10 224	1 622
F.		1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	245	674		512	345
F.		2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	566	556	949	794	1 007
F.		3.	Daně a poplatky	987	970	634	607	605
F.		4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období			7 340	4 498	-3 813

Příloha 6: Výkaz zisku a ztráty společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 2. část

Označení			Výkaz zisku a ztráty	2013	2014	2015	2016	2017
F.		5.	Jiné provozní náklady	7 460	3 655	4 159	3 813	3 478
			Provozní výsledek hospodaření (ř. 01 + 02 - 03 - 07 - 08 - 09 - 14 + 20 - 24)	23 278	27 256	28 174	24 942	23 699
	IV.		**Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly (ř. 32 + 33)**	150	0	15 803	0	0
	IV.	1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	150	0	840		
	IV.	2.	Ostatní výnosy z podílů			14 963		
G.			**Náklady vynaložené na prodané podíly**	49	0	14 591	0	0
	VI.		**Výnosové úroky a podobné výnosy (ř. 40 + 41)**	184	590	275	154	49
	VI.	1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	184	590	13	6	15
	VI.	2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy			262	148	34
I.			**Úpravy hodnot a rezervy ve fin. oblasti**	-2 300	0	0	0	0
	VII.		**Ostatní finanční výnosy**	12	0	0	0	28
K.			**Ostatní finanční náklady**	2 494	190	171	249	245
			Finanční výsledek hospodaření (ř. 31 - 34 + 35 - 38 + 39 - 42 - 43 + 46 - 47)	103	400	1 316	-95	-168
			Výsledek hospodaření před zdaněním (ř. 30 + 48)	23 381	27 656	29 490	24 847	23 531
L.			**Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 51 + 52)**	4 575	5 241	5 806	5 607	3 772
L.		1.	Daň z příjmů splatná	4 812	5 395	6 813	5 843	3 772
L.		2.	Daň z příjmů odložená	-237	-154	-1 007	-236	
			Výsledek hospodaření po zdanění (ř. 49 - 50)	18 806	22 415	23 684	19 240	19 759
			Výsledek hospodaření za účetní období (ř. 53 - 54)	18 806	22 415	23 684	19 240	19 759
			Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	296 083	293 873	319 544	304 737	318 537

Příloha 7: Cash flow společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 1. část

Přehled o peněžních tocích		2013	2014	2015	2016	2017
P.	**Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období**	12 431	19 039	30 758	59 633	42 825
	Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)					
Z.	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	23 381	27 656	29 490	24 847	23 531
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace	5 984	11 562	18 332	16 650	8 227
A.1.1	Odpisy stálých aktiv a pohledávek	11 337	11 330	11 986	12 846	13 130
A.1.2	Změna stavu opravných položek	-6 754	239	-139	-4	103
A.1.3	Změna stavu rezerv	1 743	356	8 118	4 498	-3 813
A.1.4	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv	-158	227	-1 358	-536	-1 144
A.1.6	Vyúčtované nákladové úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků, a vyúčtované výnosové úroky	-184	-590	-275	-154	-49
A. *	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu	29 365	39 218	47 822	41 497	31 758
A.2	Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	4 596	8 165	-2 859	-410	-8 310
A.2.1	Změna stavu obchodních pohledávek z provozní činnosti	843	-3 005	1 154	-467	1 716
A.2.2	Změna stavu ostatních pohledávek a přechodných účtů aktiv	-3 949	1 811	-816	-7 460	-4 736
A.2.3	Změna stavu krátkodobých obchodních závazků z provozní činnosti	2 657	3 801	-7 029	-1 962	-6 011
A.2.4	Změna stavu ostatních závazků a přechodných účtů pasiv	5 206	6 398	4 129	9 624	1 128
A.2.5	Změna stavu zásob	-161	-840	-297	-145	-407
A. **	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami	33 961	47 383	44 963	41 087	23 448
A.5	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období	-4 143	-5 358	-6 035	-9 310	-3 713
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	29 818	42 025	38 928	31 777	19 735
	Peněžní toky z investiční činnosti					
B.1	Výdaje spojené s pořízením stálých aktiv	-8 348	-8 488	-11 578	-11 498	-11 978
B.2	Příjmy z prodeje stálých aktiv	452	447	15 949	1 048	1 489
B.3	Půjčky a úvěry spřízněným osobám		-5 000	5 000	-5 000	
B.4	Přijaté úroky	184	590	275	154	49
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-7 712	-12 451	9 646	-15 296	-10 440

Příloha 8: Cash flow společnosti ŠPVS a.s. v letech 2013–2017, 2. část

Přehled o peněžních tocích		2013	2014	2015	2016	2017
	Peněžní toky z finanční činnosti					
C.1	Změna stavu dlouhodobých, popř. krátkodobých závazků	56	-191	872	-100	-70
C.2	Dopady změn vlastního jmění na peněžní prostředky	-599	-409	-533	-518	-535
C.2.6	Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku vč. zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a vč. finančního vypořádání se společníky v.o.s. a komplementáři u k.s.	-14 955	-17 255	-20 038	-32 671	-17 337
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-15 498	-17 855	-19 699	-33 289	-17 942
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	6 606	11 719	28 875	-16 808	-8 647
R.	**Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období**	19 039	30 758	59 633	42 825	34 178